

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΖ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1980 | ΑΡΙΘ. 20

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Σεπτεμβρίου 1980

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Π ρ ὸ ς

τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα

τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁ Κύριος τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδειξε τὴν ἀμέριστη ἀγάπη Του καὶ φροντίδα πρὸς τὰ παιδιά, καλώντας τα κοντὰ Του. Ἀντιδρούσε δὲ ἄμεσα σὲ κάθε προσπάθεια, ἀπ' ὅπου κι ἂν προέρχονταν αὐτή, γιὰ τὴν παρεμπόδισή τους νὰ Τὸν πλησιάσουν. «Ἄφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς με» (Ματθ. ιθ' 14).

Τὰ παιδιά εἶχαν μιὰ κεντρικὴ θέση στὸ σωτηριῶδες ἔργο τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος διακήρυξε μὲ ἔμφαση πὸς ἰδιαίτερα γι' αὐτὰ εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ μόνο ὅποιος ἀπὸ τοὺς μεγάλους μοιάζει στὰ παιδιά, θὰ ἀξιωθεῖ νὰ εἰσέλθει σ' αὐτὴν (Ματθ. ιη' 2-3, ιθ' 14). Ἀκόμα, τόνισε, κι ἐδῶ βρῖσκεται τὸ μεγαλεῖο τῆς θείας κατανοήσεως καὶ ἀποδοχῆς τῆς γενιᾶς τῶν παιδιῶν, πῶς ὅποιος συμπεριφέρεται σωστὰ πρὸς τὰ παιδιά καὶ δέχεται αὐτὰ μὲ ἀ-

γάπη, κατανόηση καὶ συμπάθεια «ἐπὶ τῷ ὀνόματι» τοῦ Χριστοῦ, εἶναι σὰν νὰ δέχεται τὸν ἴδιο τὸν Κύριο (Ματθ. ιη' 5).

Ἀγαπητοί μου, εἶναι γνωστὴ ἡ θέση τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἀπέναντι στὰ παιδιά. Μὰ εἶναι γνωστὴ συγχρόνως καὶ ἡ δική μας ἀρνητικὴ συχνὰ στάση ἀπέναντί τους. Ὁ πολιτισμός μας, ἡ παιδεία μας καὶ ἡ ἀγωγή μας, μὲ τὴ σύγχρονη μορφή ποὺ ἔχουν πάρει, μορφή ἑνὸς τεχνοκρατικοῦ καὶ εὐδαιμονιστικοῦ τρόπου ζωῆς, ἔχουν βάλεῖ σὰν κύριο στόχο νὰ «μεγαλώσουν» πρὸ γρήγορα τὰ παιδιά, νὰ τὰ ποτίσουν μὲ τὴ δική μας τῶν μεγάλων νοοτροπία, νὰ ἀπομυζήσουν τὴν ἀπλότητά τους, τὴν εἰλικρινειά τους, τὸν ἐνθουσιασμό τους καὶ τὴν ἀγνότητα τῶν προθέσεών τους. Μ' ἄλλα λόγια νὰ ἀλλοτριώσουν τὰ παιδιά καὶ νὰ τὰ ὀδηγήσουν σὲ μιὰ «παρὰ φύσιν» ζωὴ, ἔξω ἀπὸ τὸ φυσικὸ τους περιβάλλον.

Τὸ παιδί γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ σωστὰ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα σωστὸ περιβάλλον. Χρειάζεται φυσικὴ καὶ ὑγιεινὴ ἀτμόσφαιρα. Μὰ ἰδιαίτερα χρειάζεται ἓνα ὑγιὲς κοινωνικὸ, οἰκογενειακὸ καὶ θρησκευτικὸ περιβάλλον. Ἐνα περιβάλλον μᾶς ἀνθρώπινης κοινότητος, μὲ στοιχεῖα παιδευτικά,

κοινωνικά καὶ θρησκευτικά, πὸ νὰ μὴ τραυματίζουν τὴν παιδικὴ εὐαισθησία καὶ νὰ μὴ σκοτώνουν τὸ παιδικὸ ὄνειρο καὶ τὴν παιδικὴ χαρὰ.

Δυστυχῶς ἡ ἐποχὴ μας εἶναι σὰν νὰ ἔβαλε ὡς στόχο της νὰ τραυματίσει τὴν παιδική, ἐφηβικὴ καὶ νεανικὴ εὐαισθησία, μὲ τὴ συμπεριφορὰ καὶ τὴ στάση τῶν μεγάλων, τὴ δική μας δηλαδὴ. Ἡ ἐγκληματικότητα πὸ αὐξάνει μὲ γοργὸ ρυθμὸ, ὁ ἐκφυλισμὸς πὸ καλπάζει καὶ ἡ λαίλαπα τῶν ναρκωτικῶν πὸ μᾶς ἀπειλεῖ, δείχνουν ἀκριβῶς τὴν ἀποτυχία μας ἀπέναντι στὰ παιδιά. Δείχνουν πὸς τὸ παιδικὸ ὄνειρο καὶ ἡ παιδικὴ χαρὰ ἔχουν πεθάνει στὴν ἐποχὴ μας. Δείχνουν ἀκόμα πὸς τὸ περιβάλλον τῶν παιδιῶν, φυσικό, οἰκογενειακό, κοινωνικό, ἔχει ἐπικίνδυνα δηλητηριασθεῖ. Ἄς τὸ ὁμολογήσουμε ταπεινά, πὸς σ' αὐτὴ τὴ μὴ «κατὰ φύσιν» ζωὴ, μὲ ὅλα τὰ ἀρνητικὰ της στοιχεῖα, πολλοὶ ἔχουμε δυστυχῶς συντελέσει, ὄχι μόνον μὲ τὰ λάθη τῆς προσωπικῆς καὶ οἰκογενειακῆς μας ζωῆς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ λανθασμένη καὶ ἀρνητικὴ πολλὰς φορὲς θρησκευτικὴ ἀγωγή πὸ τοὺς δίνουμε.

Ἡ πίστη καὶ τὸ Εὐαγγέλιο δὲν εἶναι ζημιὰ, ἀλλὰ ὠφέλεια. Ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες καλοῦν τὸν ἄνθρωπο σὲ μιὰ «κατὰ φύσιν» καὶ «κατὰ Χριστὸν» ζωὴ. Σὲ μιὰ χαροποῖδ ἀντιμετώπιση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ζωῆς του.

Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας μας καλοῦνται ἐφέτος νὰ συμβάλουν θετικὰ πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή. Νὰ κατανοήσουν τὴ σύγχρονη παιδικὴ καὶ νεανικὴ ψυχολογία, νὰ δεχτοῦν τὰ ὑγιὰ στοιχεῖα τῶν νεανικῶν ἐφέσεων καὶ ὁραματισμῶν καὶ νὰ βοηθήσουν στὴ δημιουργία, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας, ἐνὸς σωστοῦ καὶ ὑγιοῦς κοινωνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ περιβάλλοντος.

Ἀγαπητοί μου,

Ἀπευθυνόμενος σήμερα πρὸς ὅλους σας, ζητῶ τὴ συμπαράστασή σας στὴν προσπάθεια πὸ καταβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας στὸν τομέα τῆς κατηχητικῆς διαπαιδαγωγώσεως τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων μας. Τὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο πάντοτε ἀλλὰ καὶ σήμερα ιδιαίτερα ἐπιδιώκει ὄχι μόνον νὰ πλουτίσει τὶς θρησκευτικὰς γνώσεις τῶν παιδιῶν μας, ἀλλὰ, χωρὶς νὰ τὰ ἀποξενώσει ἀπὸ τὶς λοιπὰς ἀξίες τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, νὰ τὰ καταστήσει ἱκανὰ νὰ γίνουν σωστοὶ ἄνθρωποι στὴν πορεία τῆς ζωῆς τους. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς προσπάθειάς αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σ' ὅλους γνωστά. Ἄνθρωποι πὸ ἔχουν φοιτήσει στὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας ὅπου κι ἂν βρίσκονται, τιμοῦν τὸ ὄνομά τους, τὴν οἰκογένειά τους, τὴ χώρα μας. Παρακαλῶ πατρικὰ ὅλους νὰ βοηθήσουν. Ἀπευθυνόμενος δὲ ιδιαίτερα στοὺς ἀγαπητοὺς γονεῖς τῶν παιδιῶν μας, τοὺς παρακαλῶ νὰ φέρουν τὰ παιδιά τους κοντὰ μας. Θὰ τοὺς δώσουμε ὅ,τι καλύτερο ἔχουμε. Τὰ παιδιά μας καὶ οἱ νέοι μας ἀξίζουν τὴν ἀγάπη μας καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη μας. Ἀξίζουν κάθε εἶδος θυσίας καὶ προσφορᾶς. Δικὴ τους εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Δικὴ τους πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Μὲ πατρικὴ ἀγάπη

Εὐχέτης σας πρὸς Κύριον

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος ἀνεγνώσθη κατὰ τὴ Θ. Λειτουργία τῆς Κυριακῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1980.

Χ Ρ Ο Ν Ι Κ Ο Ν

ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ

ΑΠΟ ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ ΕΙΣ ΠΑΤΡΑΣ*

Ἐπίσημον γεῦμα.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν Νικόδημος παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα, ἐν τῇ φιλοξενίᾳ αἰθούσῃ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωρ/κῆς Δυτ. Πελοποννήσου, εἰς 200 περίπου προσκεκλημένους, τ.ξ. εἰς τὸν Καρδινάλιον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, τοὺς φιλοξενουμένους Ἱεράρχας καὶ ἄλλους Κληρικούς, τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως, Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν, κ. Ἀνδρέαν Ζαΐμην, τὸν Νομάρχην, τὸν Δήμαρχον καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, τὸν Πρύτανην καὶ τὴν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν, τοὺς βουλευτὰς Ἀχαΐας, τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις Προξένους τῆς Γαλλίας, Προξένους ἄλλων Χωρῶν, τοὺς Διοικητὰς Στρατοῦ, Ναυτικοῦ, Ἀεροπορίας, Χωροφυλακῆς, Ἀστυνομίας Πόλεων τῶν ἐν Πάτραις καὶ Ἀχαΐᾳ ἀντιστοιχῶν Μονάδων, τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Δικαστικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν κ.ἄ. Ἀρχῶν τῆς Περιοχῆς, ἐκπροσώπους παραγωγικῶν τάξεων, διευθυντὰς Ἐφημερίδων καὶ ἐκπροσώπους ἐν γένει μέσων ἐνημερώσεως κ.ἄ. ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ Πατραϊκῇ κοινωσίᾳ.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ὁ ἀμφιτρώων Μητροπολίτης Πατρῶν ἤγειρε π ρ ὀ π ο σ ι ν, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί ἱερὸν, ἀλλ' ἢ τὸ κοινοῦ ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτόν, εἶπεν ὁ ἱερός Ψαλμωδός, ὁ Θεόπνευστος Προφητᾶναξ Δαβὶδ. Καὶ ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ χαιρετίζομεν μετὰ πολλὴν ἀγάπην καὶ τιμὴν τὴν διπλὴν Γαλλικὴν ἐκκλησιαστικὴν παρουσίαν, Καθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων, ἐν μέσῳ ἡμῶν. Καὶ ἀπευθύνομεν πρὸς ὅλους τοὺς συνδαιτυμόνας τῆς ἰσραελῆς ταύτης, Σεβ. Ἱεράρχας, ἐξοχωτάτους Ὑπουργούς, Βουλευτὰς, Ἀρχοντας τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς πόλεως ἡμῶν, λοιποὺς ἐκπροσώπους τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, καὶ ἐν γένει ἐκλεκτοὺς ἀδελφούς καὶ τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ, Κληρικὰ καὶ λαϊκὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐγκαρδίους προσορῆσεις καὶ εὐχάς.

Χαίρομεν ἐν πρώτοις διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ διακεκριμένου Καρδινάλιου Roger Etchegaray, Ἀρ-

χιεπισκόπου Μασσαλίας, Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Ἱεραρχίας καὶ δλοκλήρου τῆς Καθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Καὶ τὸν εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν προσφορὰν τοῦ πρὸς τὴν πόλιν μας τοῦ ἱεροτάτου Κειμηλίου τοῦ Σταυροῦ τοῦ Πολιούχου μας Ἀγίου Ἀνδρέου. Ὁμοίως εὐχαριστοῦμεν καὶ τὸν ἄξιον προϊστάμενον τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Βίκτωρος τῆς Μασσαλίας αἰδεσμι. Charles Seinturier διὰ τὰς ἐρεῦνας του περὶ τοῦ Σταυροῦ τούτου καὶ τὴν πρόθυμον καὶ εὐγενῆ βοήθειάν του εἰς τὴν πραγματοποιήσασιν τοῦ σημερινοῦ εὐχαριστοῦ γεγονότος τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀποστόλου. Δίκαιον θεωροῦμεν νὰ πληροφροσώμεν ὅλους ὑμᾶς ὅτι τὰς πρώτας εἰδήσεις περὶ τοῦ Σταυροῦ τούτου ἀνεκοίνωσεν εἰς ἡμᾶς ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Γαλλίας Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος αἰδεσμι. συμπολιτῆς ἡμῶν Παναγιώτης Σιμιγιάτος· ὁ ἴδιος δὲ καὶ ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα, λαβὼν τὴν παρ' ἡμῶν ἐξουσιοδότησιν. Καὶ συνέβαλεν εἰς τὴν προώθησίν του, προπαρασκευάσας τὴν ὁδὸν τῶν ἰδικῶν μας περαιτέρω ἐνεργειῶν καὶ ἀποφασιστικῶν συνεννοήσεων μετὰ τῶν περὶ τὸν Σεβασμιώτατον Καρδινάλιον Ἐκκλησιαστικῶν ἀρμοδίων τῆς Μασσαλίας. Τὸν εὐχαριστοῦμεν καὶ ἐπευχόμεθα αὐτὸν ἐν Κυρίῳ.

Περαιτέρω τοὺς χειρισμοὺς τῆς διεκπεραιώσεως τῆς ἀποφασισθείσης ἐπαναφορᾶς τοῦ Σταυροῦ εἰς Πάτρας ἀνέλαβε καὶ διεξήγαγεν εὐγενῶς καὶ ἀξίως ὁ πανοσιολογ. Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Γαλλίας, ἀρχιμ. Στέφανος Χαλαλαμπίδης, ἐδρεῦον ἐν Μασσαλίᾳ καὶ διατηρῶν ἄμεσον ἐπαφὴν μετ' ἡμῶν καὶ μετὰ τῆς Καθολικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Μασσαλίας. Τὸν εὐχαριστοῦμεν ὁμοίως καὶ τὸν ἐπευλογούμενον ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῶν Πατρῶν.

Εὐνόητον ὅτι οἱ δύο προαναφερθέντες Κληρικοὶ ἐκινουῦντο ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ προϊσταμένου τῶν Σεβασμιωτάτου καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Μητροπολίτου Γαλλίας κ.κ. Μελετίου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν πολύτιμον συμπαραστάσιν του καὶ ἐνεργοποίησιν τοῦ ἀμέμου ἐπιτελείου του πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ μας.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 367 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 τεύχους.

Αἱ εὐχαριστίαι μας ἀποκορυφῶνται καὶ διεοργη-
νεύονται πρὸς τοὺς ἐπυλογήσαντας τελικῶς τὴν ὄλην
προσπάθειαν, προκαθημένους τῶν δύο πρεσβυγενῶν
Ἐκκλησιῶν, Ὁρθοδόξου καὶ Καθολικῆς, τὸν Οἰκου-
μενικὸν Πατριάρχην Δημήτριον καὶ τὸν Πάπαν Ἰω-
άννην - Παῦλον τὸν Β', τὰς δύο ταύτας ὑψηλὰς κο-
ρυφὰς τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπιθυμῶ ἐν τέλει νὰ εὐχαριστήσω τὴν Ἑλληνι-
κὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς ἀρμοδίους κεντρικοὺς καὶ
Περιφερειακοὺς Ἐκπροσώπους αὐτῆς, διὰ τὰ τεθέν-
τα εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν μέσα πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ
ὄλου ἔργου τῆς ἐπανακομιδῆς τοῦ ἱερωτάτου Σταυροῦ.

Καὶ μετὰ τῶν περιβαλλόντων με σήμερον Σεβα-
σμιωτῶν Ἱεραρχῶν, τοὺς ὁποίους θεομύητα εὐχα-
ριστιῶ, διότι ἡ παρουσία των ἐλάμπρυνε τὰς τελευταί-
ας μας, ἐπυλογοῦμεν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ
πάντας ὑμᾶς, καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν Χώραν καὶ τὸ
ἔθνος ἡμῶν, ἐπισιέφοντες ἅπαντας, καὶ ἐγὼ προ-
σωπικῶς, διὰ τῆς Ἀποστολικῆς εὐλογίας τοῦ θεμε-
λιωτοῦ τῆς ἰσικῆς Ἐκκλησίας τῶν Πατρῶν Ἁγίου
Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Ἀπήνησε δ' ὁ τιμῶμενος Καρδιναλὸς Roger
Etchegaray, εἰπὼν ταῦτα:

Ἐξ ὀνόματος τῶν μελῶν τῆς Ἀντιπροσωπείας
τῆς Μασσαλίας, μοῦ εἶναι εὐχάριστον νὰ σὰς εὐχα-
ριστήσω διὰ τὴν θεομῆν ὑποδοχὴν, τόσον μεσογεια-
κὴν, τὴν ὅποιαν μᾶς ἐπεφυλάξατε ἐκ μέρους τῶν
ἀνωτάτων Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν τῆς Ἑλλάδος, τῆς
Κυβερνήσεως, τῆς Περιουχῆς καὶ τῆς Πόλεως τῶν
Πατρῶν.

Ἀλήθεια, μετὰ τῶν δύο Πόλεων μας δὲν ὑπάρ-
χουν κοινὰ σημεῖα, μάλιστα συνοχαὶ πὸν μόνον ἢ
σάροξ καὶ τὸ αἶμα δύνανται νὰ κατανοήσουν; Ἡ Μασ-
σαλία, πόλις ἰδρυθθεῖσα ὑπὸ Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς
Ἀσίας ἔξ αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ, ἀπέβη ἀμέσως ὁ
σπουδαιότερος σταθμὸς τοῦ ἑλληνιστικοῦ ἐμπορίου εἰς
τὴν Δύσιν. Ἐπι περισσότερο, τιμᾶται, κατὰ τὴν ἰδίαν
ἑξέσιν τοῦ Στραβῶνος, διότι ἐχρησίμευσεν «ὡς σχο-
λεῖον διὰ τοὺς βασιβάρους» (τοῖς βασιβάροις παιδευ-
τήριον) καὶ διότι ἐπέτυχε νὰ κάμῃ τοὺς γαλάτας φι-
λέλληνας. Δὲν εἶναι ἓνας Ἕλληνας ἐρευνητῆς τῆς Μασ-
σαλίας, ὁ Πυθίας, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα
πρὸ Χριστοῦ, ἐπέτυχε τὰ μεγαλύτερα ἐπιτεύγματα διὰ
τὴν γνωριμίαν τῆς οἰκουμένης, ἀνακαλύπτων, περι-
γράφων τὰς πλέον βορειοὺς περιοχάς, ὅπως τὴν
Ἰσλανδίαν καὶ τὴν Σκανδιναβίαν; Ἡ Μασσαλία, δη-
μιουργοῦσα ἑλληνικὸ νόμισμα πρὸς ὄφελος τῆς μετὰ
περικεφαλαίας θεᾶς Ἀθηνᾶς. Οἱ ἐκ Μασσαλίας, τι-
μῶμενοι εἰς τὸν μέγαν ναὸν τῶν Δελφῶν διὰ τῆς
ὑψηλῆς ἐπιφορτίσεως τῶν θεωροδόκων. Ὅλα αὐτὰ
εὐρίσκονται τόσον μακρὰν, ἀλλὰ ἡ Μασσαλία δὲν τὰ
λησμονεῖ καὶ φέρει τὴν ὑπερηφάνειάν της μέχρι τοῦ
σημείου νὰ προσαρμόσῃ τὰ ἔθνη καὶ τὰ χρώματα
τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, ἀφοῦ υἰοθέτησε μέγαν ἀρι-

θμὸν ἀπὸ τὰ παιδιὰ της κατὰ τὰς πλέον δυσκόλους
στιγμὰς τῆς ἱστορίας της.

Ἐκεῖνο πὸν μᾶς συγκεντρώνει σήμερον γύρω ἀπὸ
αὐτὴν τὴν ἀδελφικὴν τράπεζαν, δὲν εἶναι μόνον ἢ
ἀνάμνησις τῶν κοινῶν ἀρχῶν μας, ἢ τῆς κοινῆς τύ-
χης μας, εἶναι τὸ ἴδιο τὸ βλέμμα τῶν χριστιανῶν,
οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἀνησυχίαν νὰ μαρτυρήσουν ἀπὸ
κοινοῦ διὰ τὴν πίστιν των εἰς τὸν Σωτῆρα τῶν ἀν-
θρώπων Χριστόν. Αἱ δύο Ἐκκλησίαι μας συναγιῶν-
ται εἰς τὴν ταυτότητα τῆς ἀποστολικῆς ἱεραρχίας,
τῆς μωσιτακῆς ζωῆς καὶ τῆς παραδόσεως τῆς πρώ-
της χιλιετηρίδος μετὰ τὰς τριαδολογικὰς καὶ χριστο-
λογικὰς συνόδους της. Μετὰ ἀπὸ μίαν δευτέραν χι-
λιετηρίδα χωρισμοῦ προκληθέντος περισσότερον ἀπὸ
ἱστορικὰς διαφωνίας παρὰ θεολογικὰς θέσεις, ἠρχί-
σαμεν τὸν διάλογον τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἀγάπης
καὶ μετὰ μίαν ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην, ἀρχίζομεν ὁμοῦ
τὴν τρίτην χιλιετηρίδα μιᾶς ἀπλησιόμενης ἀνθρωπό-
τητος. Διότι ἡ Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ χριστιανοσύ-
νη ἔχει ἀνάγκη ἢ μία τῆς ἄλλης διὰ νὰ ζήσουν σή-
μερον καὶ ὁ ὑλοποιημένος κόσμος ἔχει ἀνάγκη τῆς
προῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, τῆς ἀδαιρέτου, διὰ νὰ
ἐπιζῆσῃ. Αἱ Ἐκκλησίαι μας, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς
ὁπακοῆς των εἰς τὸν Κύριον, ἐγκαθίστουσιν ὀλίγον καὶ
ὀλίγον μετὰ τῶν μίαν συνοδικότητα ἐπικοινωνίας
κατὰ τὴν εἰκόνα τῆς Τριάδος. Μακρὸς, ἀναμφιβόλως
εἶναι ὁ δρόμος· ἀλλ' εἶναι ὁ μόνος πὸν ἀνοίγει τὸ
μέλλον, τὸ μέλλον τοῦ Ζῶντος Θεοῦ, τὸν ὁποῖον αἱ
κοινότητές μας αἱ χριστιανικαὶ ὑποδέχονται μετὰ τὴν
ταπεινότητα τῆς εὐχαριστιακῆς ἐπικλήσεως. Σεβα-
σμιώτατε, ἀγαπητὲ Μητροπολίτα Μελέτιε, γνωρίζω
ὅτι θὰ μαρτυρήσετε περὶ τῆς κοινῆς μας θελήσεως
εἰς τὴν Α.Α. Δημήτριον τὸν Α', ὅπως θὰ τὸ πράξω
εἰς τὴν Α.Α. Ἰωάννην - Παῦλον τὸν Β'.

Ὡς Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Ἱεραρχίας, ἔλαβον
πρὸ ἐνὸς ἔτους μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὅποιαν ἢ Α. Μα-
καριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σερραφείμ, Ἀρχιεπίσκο-
πος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπή-
θνηε πρὸς ὅλας τὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας ἔξ ἀφορ-
μῆς τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν
Κοινότητα. Ἦδη τοῦ ἀπήνησα. Ἀλλὰ Σεβασμιώτατε
Μητροπολίτα Πατρῶν, θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ τοῦ ἐπα-
ναλάβητε διὰ ζώσης φωνῆς διὰ παραμένω ἔτοιμος,
ἐπὶ τοῦ τριπλοῦ πολιτιστικοῦ προγράμματος, κοινωνι-
κοῦ καὶ ποιμαντικοῦ, νὰ ἀναλάβω μετ' αὐτοῦ, εἰς μίαν
συνεργασίαν «ἢ ὅποια ἐπιβάλλεται δι' αὐτῶν τῶν
πραγμάτων», κατὰ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ὅρους, μίαν
«συγκεκριμένην διακονίαν, ἀδελφικὴν καὶ διαχρι-
στιανικὴν». Εἶναι εὐτυχὲς τὸ γεγονός διὰ μίαν τοιαύτην
πρωτοβουλία ἐλήφθη ὑπὸ τῆς χώρας ἢ ὅποια ὑπῆρ-
ξεν ἢ πρώτη τῆς Εὐρώπης πὸν ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς ἰ-
δίους Ἀποστόλους τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

Τελειῶνων, τέλος, ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ κάμω μίαν
προσκλησὴν εἰς προσευχὴν, εἰς ἐμβάθυνσιν τῆς τετα-
ραγμένης ζωῆς μας, τῆς τόσον διεσκορπισμένης. Ἡ
Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐορτάζει κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν

15ην ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου, ἰδρυτοῦ τοῦ δυτικοῦ μοναχισμοῦ. Ἦδη, πρὸ ὠρισμένων δεκαετηρίδων, ἀκριβῶς εἰς τὴν Μασσαλίαν, ἕνας μοναχὸς τῆς ἀνατολῆς, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Κασσιανός, ἴδρυσε τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Βίκτωρος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπανερχεται εἰς Πάτρας ὁ Στανός τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Ἀργότερον, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀνέφερεν ὅτι ὁ Ἅγιος Βενέδικτος «εἶδε τὸ σύμπαν ὡσάν κόκκον κόνεως συγκεντρωμένον ἐντὸς μιᾶς ἀκτίνος θείου φωτός». Μετὰ χαρᾶς προσεγγίζω τὸν Ἅγιον Βενέδικτον πρὸς τὸν Ἅγιον Κοσμᾶν τὸν Αἰτωλόν, τοῦ ὁποίου ἡ Ἑλλάς ἐορτάζει κατ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ἔτος τὴν δευτέραν ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τοῦ θανάτου του. Ὅταν ὁ ἴδιος ἔγινα προσκυνητὴς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, πρὸ ὠρισμένων ἐτῶν, ἡ ζῶσα ἀνάμνησίς του μοῦ ἀνεφέρθη εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Φιλοθέου. Ἐπειδὴ ὑπῆρξεν πρὸ πάντων ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς περισυλλογῆς, ὁ μέγας αὐτὸς περιπλανώμενος ἅγιος ἠδυνήθη νὰ ἀφρυνίσῃ τὴν πίστιν καὶ τὴν συνεί-

δησιν τὴν ἐθνικὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς δυστυχίας του, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς. Ὑπερβαίνων τὴν κίνησιν μιᾶς φιλοκαλίας κατὰ πολὺ προσωπικῆς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ τὸ κοινωνικὸν καὶ πνευματικὸν ἄτομον ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ ἐν τῇ ὑπαρξιακῇ ὁλοκληρότητί του.

Τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων μοναχῶν μας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, ὅπως ἡ ἀποστολικὴ ἀδελφούνη τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἀνδρέου, ἄς ὑποβοηθήσουν τὴν ἀνθισιν σήμερον τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν μας ἐν τῇ κοινῳνίᾳ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν σωτηρίαν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Ἐν τέλει τῆς προσφωνήσεως αὐτῆς ὁ Σεβ. Καρδινάλιος προσέφερεν ἀναμνηστικὰ δῶρα (προελεύσεως Μασσαλίας, ἀγὰ ἐν «Santon» εἶδος ἐπιχωρίου πλαγγόνος) εἰς τοὺς Μητροπολίτας Πατρῶν καὶ Γαλλίας, τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν, τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ τὸν Δήμαρχον Πατρῶν.

Ὁ κ. Δήμαρχος Πατρῶν προσφωνεῖ ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ τὴν ΡΚαθολικὴν ἀντιπροσωπεῖαν ὑπὸ τὸν Καρδινάλιον - Ἀρχιεπίσκοπον Μασσαλίας Roger Etchegaray.

Αἱ λοιπαὶ ἐκδηλώσεις.

1. Εἰς τὸν Ναὸν τῶν ΡΚαθολικῶν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας (Κυριακῆς), ἐν τῇ Ναῷ τῆς ἐν Πάτραις ΡΚαθολικῆς παροικίας, ἐπεοίρησεν ὁ παρεπιδημῶν Καρδινάλιος, πλαισιούμενος ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις ΡΚαθολικοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Νικολάου καὶ τοῦ ἐν Μασσαλίας βοηθοῦ ἐπισκόπου κ. Ἰακώβου, τοῦ π. Charles Seinturier, προϊσταμένου τῆς ἐν Μασσαλίας Βασιλικῆς τοῦ Ἀγ. Βίκτωρος κ.ἀ. ἐκ τῶν σὺν αὐτοῖς ἱερέων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην, προσκληθεῖσαι, παρέστησαν ἅπασαι αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ μετὰ καὶ τοῦ Μητροπολίτου Πατρῶν καὶ παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων, καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς ρωμαιοκαθολικῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν Πατρῶν.

Τὸν θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ προεξάρχων Καρδινάλιος, ὑπογραμμίσας τὸ γεγονός τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου ἀπὸ τῆς Μασσαλίας εἰς τὴν πόλιν τοῦ μαρτυρίου του, ἐκφράσας τὴν χαρὰν του διὰ τὰς «συναντήσεις» καὶ ἐπαφὰς τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ εὐχθεὶς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Εἰς τὸ «πρεσβυτέριον» τοῦ Ναοῦ τούτου ἐδόθη μετὰ τὴν Λειτουργίαν, ἐν στενῷ κύκλῳ, δεξιῶσις πρὸς τιμὴν τῶν προσκεκλημένων ἐλλήνων καὶ γάλλων, Ὀρθοδόξων καὶ Καθολικῶν κληρικῶν, καὶ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν τῶν Πατρῶν.

2. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον Πατρῶν.

Τὴν ἐσπέραν ἐγένετο μεγάλη δεξιῶσις εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῶν Πατρῶν, ἐπὶ τῇ γεγονῶτι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Σταυροῦ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πολιούχου, ὡς ἐπισφράγισις καὶ ἐπιλόγος τῶν ἐν γένει ἐορτίων ἐκδηλώσεων.

Προσεκλήθησαν καὶ παρέστησαν ὁ Καρδινάλιος Σεβ. Roger Etchegaray, ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν Νικόδημος, οἱ Ἱεράρχαι καὶ Κληρικοὶ ἀμφοτέρων τῶν Δογματικῶν, ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Ἀνδρ. Ζαΐμης, ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας κ. Νικ. Χανός, οἱ βουλευταὶ Ἀχαΐας, οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι Πατρῶν, οἱ ἐν Πάτραις Πρόξενοι τῶν διαφόρων Κρατῶν, ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, ἐκπρόσωποι τοῦ Τύπου καὶ τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἐπίσης δ' ὁ ἕλλην πρόξενος ἐν Μασσαλίας κ. Ἀπ. Ἄγγινος, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ δημάρχου Μασσαλίας —γνωστὸς φιλέλληνας, δημοτικὸς Σύμβουλος— κ. Μισέλ Πεζέ, ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Βίκτωρος Μασσαλίας καὶ Ὀργανώσεις Καθολικῶν τῆς αὐτῆς πόλεως, ὡς καὶ δημοσιογράφοι ἐκ Μασσαλίας, κ.ἀ. ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι.

Ὁ Δήμαρχος Πατρῶν κ. Θεόδ. Ἄγγινος, εἰς προσφώνησίν του, ἐχαρακτήρισεν τὸ Δημαρχεῖον ὡς «σπίτι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ὅλοι εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ»· δεικνύων δὲ τὴν δεσπόμενον ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ

Δημαρχεῖου εἰκόνα τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου (ἔργον τοῦ ἀειμνήστου καλλιτέχου Ἐπαμ. Θωμοπούλου), ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ συγκίνησίν του, διότι καὶ κατὰ τὸ 1964, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν τῆς τιμίας Κάρας, καὶ τώρα, κατὰ τὴν ἐπανακομιδὴν τοῦ Σταυροῦ τοῦ Πολιούχου, τοῦ ἐχαρίσθη τὸ προνόμιον νὰ ἡγήται τοῦ Δήμου Πατρῶν καὶ νὰ ὑποδέχεται εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν τὰ ἱερά ταῦτα Κειμήλια, καὶ εἰς τὸν Δῆμον Πατρῶν τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκπροσώπους τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τοὺς ἡγήτορας τοῦ λαοῦ, συμπανηγυρίζοντας τὰ σημαντικὰ διὰ τὰς Πάτρας γεγονότα ταῦτα. Ἀπευθύνων δ' ἰδιαιτέρον εὐλαβῆ χαίρετισμὸν πρὸς τὸν Σεβ. Καρδινάλιον, προσέφερε εἰς αὐτὸν ἀγαπητικὸν δῶρον —ὠραιότατον λεύκιμα τῶν Πατρῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐχαίρετισε τοὺς προσκεκλημένους ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν διὰ θερμῆς προσλαλιάς. Ἀνεκοίνωσε ἔτι ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν ἐκόπη εἰδικὸν ἀγαπητικὸν μετὰλλιον, ἐπὶ τῇ εὐσήμενῳ γεγονῶτι τῆς ἡμέρας ταύτης, τὸ ὁποῖον, μετὰ ἀντιστοίχου διπλώματος, θὰ λάβουν ἅπαντες οἱ τιμητικῶς προσκεκλημένοι· εἰς τὰς ἐορτίας ταύτας ἐκδηλώσεις.

ὉΡΘΟΔΟΣΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ Ἑλλάδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἐλέω Θεοῦ

Μητροπολίτης τῆς ἀποφοιτικῆς πόλεως Πατρῶν
Ἄπονεύει εἰς τὸν

τὸ μέγαλιον Ἀνδρῆς τὸν Προδικλῆτο τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐπὶ τῇ εὐδοκίᾳ Θεοῦ, ἐπανακομιδῆ τοῦ Σταυροῦ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Μασσαλίας βασιλικῆς τοῦ ἁγίου Βικτωρίου εἰς τὴν πόλιν τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, εἰς ἀνάμνησιν μὲν τοῦ ἱεροῦ δόξου καὶ μετὰ τὸ γέγονος, εἰς μαρτυρίον δὲ τοῦ προσκυνητάτος καὶ τῆς εὐαγγελίας τοῦ Ἀποστόλου.

Ἐγένετο ἐν τῇ ἀποστολικῇ Μητροπόλει τῶν Πατρῶν
τῇ κ' μηνος Ἰανουαρίου ἑξακοσιοῦ
ὀγδοηκοσίου αὐτῆς ἔτους

Ὁ Πατριάρχης Νικόδημος

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

ΚΑΙ ΗΜΕΙΣ*

Ἐχομε συνηθίσει ν' ἀκοῦμε συνταρακτικὲς διηγήσεις διὰ τὸν Δεσπότη Αἰμιλιανό. Ἐμαρτύρησε σάν καὶ σήμερα ἀρχὲς Ὀκτωβρίου, πρὶν 69 χρόνια. Πολλοί, Γρεβενιώτες καὶ μὴ εἶναι ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν προτομὴν τοῦ ἐδῶ στὴν κεντρικὴ πλατεία τῆς πόλεως. Μεγάλο κακὸ εἶναι ἡ ἐξοικείωσις, ἡ συνηθειά. Διότι ὁδηγεῖ στὴ ρουτίνα, στὴν πεζότητα. Φεύγει ἡ πρώτη ἰσχυρὰ ἐντύπωσις καὶ ὑπεισέρχεται ἡ ἀναίσθησία. Οἱ ἐπερχόμενες γενεές δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμοῦνται. Αὐτὸ ἄλλωστε σημαίνει ἡ λέξις «Ἀ-λήθεια». Ἰδιαιτέρως ἡ γενεὰ μας λησμονεῖ ἡρωϊσμοὺς καὶ μαρτύρια τῶν παλαιτέρων. Δίδει μάλιστα καὶ περιέργες ἐρμηνεῖες κάποτε στὰ ἐλατήρια καὶ κίνητρα ἡρωϊκῶν ἀγώνων.

Ὅπωςδὴποτε, σήμερον τιμῶμεν πανηγυρικῶς καὶ μὲ συγκινητικὲς ἐκδηλώσεις τὴν μνήμη τοῦ Αἰμιλιανοῦ. Κάθε θείσιος θάνατος εἶναι φρικτός. Πολὺ πιὸ φρικτός ὅμως γίνεται, ὅταν νεώτατον σὲ συλλαμβάνουν ἀσπλον σ' ἓνα δάσος. Χωρὶς νὰ σοῦ δώσουν ἐξηγήσεις, σὲ βασανίζουν διὰ νὰ γίνῃ ὁ θάνατος δραδὺς, πιὸ ὀδυνηρός, ἀνυ-

* Ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα τὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1979 κατὰ τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου* Ἐθνομάρτυρος Μητροπολίτου Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ († 1—10—1911), ὅπερ τελεῖται τὴν πρώτῃν Κυριακὴν τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἀκολουθῶς, ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν τῆς εὐρείας καὶ ἐπισήμου ὀμηγύρευς, ὁ Μητροπολίτης Πατρῶν προσέφερε τὰ ἐξῆς ἀναμνηστικὰ δῶρα:

— Εἰς τὸν Καρδιγάλιον Roger Etchegaray, ἐπιστήθιον σταυρὸν (προσωπικὸν δῶρον) καὶ μεγάλῃν εἰκόνα τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου, βυζαντινῆς τεχντροπίας, σύγχρονον ἔργον μοναχοῦ ἀγιογράφου Γερδασίου, τῆς Μονῆς «Γηροκομείου» Πατρῶν, διὰ νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν θέσιν ἧκου ὑπῆρχεν ἕως τώρα ὁ Σταυρὸς τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου, ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἀγ. Βίκτωρος Μασσαλίας.

— Εἰκόνα, ὁμοίως βυζαντινῆς τεχντροπίας, τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου, μονοπρόσωπον, ἐπέδωκεν ὁ Μητροπολίτης εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ ὀρθόδοξον ἀρχιμανδρίτην — Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γαλλίας — Στέφανον Χαραλαμπίδην, διὰ νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὸν αὐτόθι ὀρθόδοξον Ἱ. Ναὸν τῆς ἐλληνικῆς παροικίας.

Ἐπίσης προσέφερε χρυσοποικίλους ἐπιστηθίους σταυροὺς εἰς τοὺς πλαισιούντας τὸν Καρδιγάλιον ΡΚαθολικοὺς ἐπισκόπους κ.κ. Νικόλαον Φώσκαλον καὶ Ἰάκωβον Φεύ, ὡς καὶ τὸν προϊστάμενον τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Βίκτωρος π. Charles Seinturier.

πόφορος. Ὁ καθείς μας θέλει νὰ ζήσῃ, νὰ φθάσῃ σὲ βαθὺ γῆρας. Κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν γνωρίζει διατὶ ἄνθρωποι χρήσιμοι στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸν τόπον τους, τελειώνουν τόσον ἀπότομα τὴν ζωὴν τους χωρὶς νὰ προφθάσουν καὶ νὰ προσφέρουν τίς ἀναμενόμενες ὑπηρεσίες. Αὐτὴ ἀκριδῶς ἡ θυσία τῆς ζωῆς των ὑπὸ φοβερὰς συνθήκας ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ ὠραίους λόγους καὶ κηρύγματα καὶ ἄλλη δράσι διακονίας. Ὑπάρχουν λαμπάδες ποὺ λυώνουν μέχρι τέλους, φυσικά. Ἄλλες σδύνουν ὅμως γρήγορα, διότι κάποιος ἀέρας ἀπότομα ἐφύσηξε. Τὸ νῆμα τῆς ζωῆς πολλῶν κόβεται πολὺ ἐνωρίς.

Πολλῶν ἀγίων ἡ ζωὴ ἦτο σύνκομη. Μόλις ἐνεφανίζετο ἡ ἀνοιξις τῆς ζωῆς των, κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, ἀφηρητάζοντο ἀποτόμως. Πολλοὶ μάρτυρες ἐφυγαν νεώτατοι ἀπὸ τοῦ κόσμου. Ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη μόλις 33 ἐτῶν. Διατὶ; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν θὰ ὀρθῆ ποτὲ ἀπάντησις. Μυστήριον καλύπτει τὰ σχέδια τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ πάντοτε πρέπει νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι. Ἡ ἀξία τῆς ζωῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μῆκος, ἀπὸ τὴν μακροζωΐαν καὶ τὴν κατὰ κόσμον εὐτυχίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ εἶδος, τὸ ἦθος, τὴν ποιότητα καὶ ἀνωτερότητα τοῦ περιεχομένου. Ἡ πραγματικὴ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου δὲν μετρεῖται μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν.

Ἐσαύτως ἔδωκε ξυλογλύπτους εἰκόνας τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου καὶ ὅμοιον ξυλόγλυπτον σταυρὸν (ἔργον τοῦ ἐν Πάτραις καλλιτέχου ἱερέως Βασίλ. Κασιγιάννη) εἰς τοὺς ΡΚαθολικοὺς ἱερεῖς τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν Πατρῶν.

Εἰς τοὺς Ἑλληνας Ἱεράρχας προσέφεραν ἐσματωμένα ἀρχιερατικὰ «ἐγκόλπια» καὶ εἰς τοὺς ἀρχιμανδρίτην Στέφ. Χαραλαμπίδην καὶ Πρωτοπρεσβ. Παναγιώτην Σιμιγιᾶτον (Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπίτροπον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γαλλίας), ἀντιστοιχῶς, ἐπιστηθίους σταυροὺς.

Ἐκ παραλλήλου, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ δημάρχου τῆς Μασσαλίας προσέφεραν εἰς τὸν Μητροπολίτην Πατρῶν, τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν, τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ τὸν Δήμαρχον Πατρῶν ἀναμνηστικὸν μετάλλιον καὶ «ἄλμπουμ» τῆς Μασσαλίας.

Ἡ δεξιῶσις «ἔκλεισε» μὲ ἐκλεκτὰ ἐδέσματα καὶ ποτά, προσφερθέντα ὑπὸ τοῦ φιλοξενούντος Δήμου εἰς τοὺς προσκεκλημένους.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Συνήθως ζητούμε μακροημέρευσι και να προστεθοῦν χρόνια πολλά στην ζωή μας. Στόν Αμίλιανὸ ἔμως ἐδόθη ζωὴ στὰ χρόνια του. Δὲν ἐπρόφθασε νὰ πραγματοποιήσῃ προγράμματα και σχέδια διὰ τὴν ἀνθρώπῳσιν τῆς ἐπαρχίας του. Στὴν ἀλληλογραφία του φαίνεται ὅτι τὸν κατεῖχε σφοδρὴ ἀνησυχία διὰ τὴν ἐγκατάλειψίν τῆς, τὴν ἔλλειψιν στοιχειώδους ἀσφαλείας, ἔλλειψι ἐλευθερίας, συγκοινωνιῶν, σχολείων. Ἀπάνταστα ὑπέφερε διὰ τὴν δημαγωγία τῶν τότε πολιτικῶν. Οἱ διοικοῦντες τότε ἦσαν τύραννοι. Ὅσοι εὐρίσκονται στὴν ἐξουσία ἐκλέγονται κατ' ἀρχὴν διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν λαόν. Μόλις ἔμως ἀποκτήσουν ὑψηλὸς θέσεις, περιφρονοῦν τὸν ἄλλον. Μένουν εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν λαόν. Τὸν δασυνίζουσι μὲ τὴν τυραννικὴ γραφειοκρατία. Παύουν νὰ ἐνδιαφέρονται διὰ τὰς ἀνάγκας και τὰ προβλήματα του, δυστυχῶς, αὐτοῦ τοῦ λαοῦ. Στὸ τέλος κατανοῦν μισητοί, ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ.

Ἐναντι τῆς πλαστογραφίας ἀξιών και πνευματικῶν διώματος, τὸ Εὐαγγέλιον προβαίνει εἰς σαφὴ διάκρισιν μεταξὺ τῶν δύο ἐκφράσεων: «θίου» και «ζωῆς». Οὐδέποτε ὁ Χριστὸς ἠμιλεῖ περὶ θίου, διότι εἶναι περιορισμὸς στὴν ἐπίγειον ὑπαρξίν ἀποκλειστικῶς και μόνον. Ἀγῶν ἐπιδιώσεως, κέρδος, ἀνέσεις, ἐπιδιώξις ἐφημέρων ἀποκαλύψεων, χωρὶς ἀνώτερα, μεταφυσικὰ ἐνδιαφέροντα. Ἀντιθέτως, δασάκις τὸ Εὐαγγέλιον ἠμιλεῖ περὶ «ζωῆς», τονίζει τίς αἰώνιας ἐσωτερικὰς διαστάσεις, ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια συγχροτοῦν τὴν «εἰκόνα Θεοῦ» στὸν ἄνθρωπον, παρευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς τὰ οὐράνια. Ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, τὴν «ζωὴν» αὐτὴν συνοδεύει ἡ ἀγιότης, ἡ ὑπεροχὴ τοῦ πνευματικοῦ ἐπὶ τοῦ γηγένου.

Ὁ ἀληθὴς τοῦ ὀνόματος του «ἅγιος» ξεχωρίζει τοῦ κόσμου. Καίτοι εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς, ἔμως ἀπὸ ἀπόψεως τρόπου ζωῆς ἤδη εἶναι χωρισμένος ἀπὸ τὸ περιβάλλον του, ἀπὸ τὸν κόσμον. Ζῆ δεδαίως, ὅπως τὸσο ἄλλοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ ζῆ «διαφορετικῶς». Εἰς τοῦτο συνίσταται ἡ ἀγιότης του. Δὲν ἀκολουθεῖ τὸ ρεῦμα. Ἀντιδρᾶ, ἀνθίσταται, ἀγωνίζεται, δὲν ὑποχωρεῖ. Εὐφραίνεται ὅτι ὁ ἀγῶν του εἶναι σκληρὸς, ὑπεράνθρωπος. Εὐφραίνεται ἔμως συγχρόνως, ὅτι δὲν εἶναι μόνος. Μαζί του συναγωνιστῆς, συνέκδημος και δοηθὸς εἶναι ὁ Θεός. Κάθε ἅγιος εὐκολα γνωρίζεται, διότι ἔχει διαφάνεια, γίνεται ἀντιληπτὸς. Καὶ εἶναι τοιοῦτος, διότι ἐντὸς του κατοικεῖ κάτι ἄλλο. Ὅλοι ἔχομεν ἕνα ἐνοικο. Ἀπὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐνοικοῦ φανερόνεται ἄμέσως τί εἴμεθα. Ὅπως ἐπίσης και ἀπὸ τὸ ποιὸν τῆς συμπεριφορᾶς μας ἀποκαλύπτεται ποιὸς κατοικεῖ ἐντὸς μας.

Τὸ ἦθος τὸ οἰοδῆποτε δὲν εἶναι κλειστό. Δὲν μπορεῖ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του νὰ παραμένῃ ἐπὶ πολὺ ἀπαρτήρητο και μυστικόν. Ὅτι εἴμεθα και ὅτι ἔχομε ἐκδηλώνεται, μεταδίδεται, ζητεῖ νὰ κυκλοφορήσῃ. Διὰ τοῦτο ἐξηγεῖται ὅτι τὸσον ἡ ἀρετὴ ὅσον και ἡ κακία ἀποδεικνύονται: στὴν πράξι: ὅτι εἶναι στοιχεῖα μεταδοτικὰ, κρημνίζοντα ἢ κτιζόντα πρόσωπα και κοινωνίας. Τὸ ἦθος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ συγχρόνως ἐλέγχει, θυθίζει εἰς σκέψεις, παρακινεῖ εἰς στοχασμούς. Μερικοὶ ντρέπονται, ἐνοχλοῦνται. Ἄλλοι καίονται, ἐκλύονται. Ἀρχίζεις νὰ

ἐξέρχῃσαι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου και νὰ ζητῆς νέον τρόπον ζωῆς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ θέλῃς νὰ ἐνωθῆς μὲ τὸν Θεόν, και τοὺς ἀνθρώπους του. Τοῦτο συνέβη μὲ τὸν Παῦλον. Μετὰ τὸ δράμα τῆς Δαμασκού «παραγεγόμενος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπειράτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς» (Πράξ. 9,26).

Στὴν πραγματικότητα, δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἀπὸ τὴν δικὴν του ἀποκλειστικῶς πρωτοδοῦλῃ μεταβαίνει πρὸς τὸν Θεόν, ὅσον αὐτὸς ὁ Θεός, ὅστις μᾶς περιμένει. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐνωσις, ἡ κοινωνία, ἡ εὐλογημένη ἱστορικὴ συνάντησις. Ὁ Θεὸς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εὐχαριστεῖται, «ἀναπαύεται» μόνον ἐπὶ τοιοῦτων δημιουργημάτων. Εἰς μίαν λειτουργικὴν ἐκφώνησιν λέγεται σαφῶς:

«Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν

και ἐν ἁγίοις ἐπαγαπαεῖ...».

Ἡ τὸσον οἰκεία αὐτὴ ἐκφρασις «ἀναπαύω» μαρτυρεῖ, ὅτι εἰσερχόμενος ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπον αἰσθάνεται ὡσάν νὰ εἰσερχεται στὸ σπῆτι του. Πρόκειται διὰ συγκατοίκησιν, ἀλλὰ ὄχι μὲ ἔννοιαν στατικὴν ἢ συμβατικὴν. Ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἕνα μόνιμον μήνυμα ἀνοδικῆς πορείας, ἐργηγόρσεως, ἀφυπνίσεως διὰ νέα διώματα. Ἡ ἐμπειρία αὐτὴ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ὀδηγεῖ εἰς ριζικὰς ἀλλαγὰς συνηθειῶν και τρόπων ζωῆς. Τὸ Εὐαγγέλιον ἀποκαλύπτει τί δὲν ταιριάζει στὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν και ποῦ θὰ πρέπει νὰ στραφῇ ὁ κάθε ἄνθρωπος και νὰ στρέψῃ τὰ κύρια ἐνδιαφέροντά του.

Λέγουσι πολλοί, «αὐτὸς κυνηγᾶ τὸ συμφέρον του». Στὴν πραγματικότητα ἐνεργεῖ εἰς θάρρος τοῦ συμφέροντος τοῦ ἰδιοῦ και τῶν ἄλλων. Γίνεται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας κατὰχρησις τῆς λέξεως «κοινωνικότης». Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα πλαστογραφία τῆς φράσεως «αὐτὸς εἶναι κοινωνικός». Τί ἔμως κοινωνεῖ; Αὐτὴν τὴν πλασματικὴν και ἀπατηλὴν ματαιότηταν τοῦ κόσμου ἢ τὸ «ὄντως ἀγαθόν»; Χρειάζεται κάποτε μίαν μεγαλύτερα προσοχὴ στὴν χρῆσιν λέξεων αἱ ὅποιες κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὸ ἀληθινόν τους νόημα. Ἡ προσευχὴ μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὴν ἀπάτην τοῦ κόσμου, και ἀπὸ τίς ἀτέλειες τῆς φύσεώς μας. Κάμνει τὴν ψυχὴν ἀνοικτὴ, τὴν ἐτοιμάζει νὰ δεχθῇ τὸν Θεόν. Ὅποιος δὲν προσεύχεται, παραμένει δούλος, δούλος τοῦ ἑαυτοῦ του. Θῦμα τῶν ἀπατηλῶν ἀναγκῶν τὰς ὅποιας ἐδημιούργησεν ὁ μηχανικὸς πολιτισμὸς τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας. Μόνος του, κανεὶς δὲν θὰ ἤμπορέσῃ νὰ ὑπερπηδῆσῃ τίς ἀδυναμίας τῆς φύσεώς του. Θὰ εὐρίσκεται ὑπὸ τὸ καθεστὸς τῆς τυραννίας τοῦ ἐγωῖσμοῦ και τῶν κρυφῶν ἀδυναμιῶν του. Μὲ ἀποτέλεσμα, ἀντὶ νὰ ὀρίξῃς τὸν ἑαυτὸν σου και νὰ τὸν κυβερνάς, ὁ ἑαυτὸς σου σὲ ὀρίζει και σὲ κατευθύνει. Ὅτι τέλος χαρακτηρίζει τὸν πιστὸν εἶναι ἡ διαπίστωσις τοῦ κόσμου δι' αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ θαύματος: Ἀπὸ ἐδῶ ἐπέραςεν ὁ Θεός. Ἐδῶ κατοικεῖ και ἐδῶ ἐνεργεῖ τόσα ἐξαισια και ἐνδοξα.

** * *

Τὰ Γρεβενὰ τότε δὲν ἦσαν ἐλεύθερα. Σήμερα, ὕστερα ἀπὸ 70 ἔτη, πολλὰ ἤλλαξαν. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ δὲν ἤλλαξαν ἀκόμη. Πάρα πολλὰ χρειάζονται νὰ γίνουν ἀκόμη μὲ τὴν συνεργασίαν ὄλων. Ἡ νοοτροπία μας δὲν ἤλλαξε. Θεωροῦμε κατὰρα νὰ δουλέψουμε τὸ εὐλογημένο αὐτὸ χῶμα καὶ νὰ μείνωμε στὴν Ἐπαρχία. Προτιμοῦμε τὴν Πρωτεύουσα. Ἀκόμη καὶ ἡμεῖς οἱ Κληρικοί, μὲ σπάνιες ἐξαιρέσεις. Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀστυφιλία, ἡ τρομερὴ μάστιξ τῆς φυλῆς μας. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι καταστρεπτικὰ στὴν οἰκονομία τῆς χώρας, στὴν ὑγεία ἀκόμη καὶ στὴν ἐν γένει πρόοδο τῆς χώρας.

Παρουσιάζομεθα ὡς μάρτυρες μὲ τυμπανοκρουσίες αὐτοπροβολῆς. Αὐτοδιαφημιζόμεθα ὡς ἥρωες, προστάται διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ. Κινητοποιοῦμε τὸν τύπον δι' αὐτοπροβολὴν καὶ ἐγκωμιστικὰ ἄρθρα. Ἐμφανίζομεθα, χωρὶς ὅμως νὰ εἴμεθα. Εὐθιολογία, εὐθινοφοδία, χωρὶς πραγματικὴν προσφορὰν. Καὶ τὸ ἀκόμη χειρότερον εἶναι, ὅτι συμβουλεύομε τοὺς ἄλλους νὰ εἶναι ἀδαμάντινοι: στὸ καθήκον καὶ ἔτοιμοι εἰς θυσίας ὑπὲρ θωμῶν καὶ ἐστιῶν, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἴδιοι δὲν ἐννοοῦμε νὰ χαλάσωμε τὴν ἡσυχία μας. Μέσα σὲ τέτοιες ἀνακολουθίες καὶ συμπλέγματα μεγαλώνει ἡ νεολαία μας.

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἦσαν πιὸ συνεπεῖς. Διάσημοι Ἕλληγες συγγραφεῖς ἐσήμαινον τοὺς κινδύνους διαλύσεως τῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας ἐὰν αἱ πνευματικαὶ ἀξίαι ὑφίσταντο κάμψιν. Καὶ τέτοιες ἐθεωροῦντο: Κῆδος, τὸ σέβας, ἡ τιμὴ, ὄλδος, θυμὸς, αἰδῶς, δίκη... Δυστυχῶς τὸν Ε' αἰῶνα π.Χ. φεύγει ἡ αἰδῶς ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἡ μοῖρα πετᾷ, καὶ τότε ἐρχεται ἡ παρακμὴ, ἡ φθορὰ καὶ διαφθορὰ, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, ἡ ἀποσύνθεσις. Διὰ τὸν Ἕλληνα ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ ἄλλα μυστήρια δὲν ἦσαν μηχανικαὶ πράξεις. Μόλις ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοὺς ναοὺς διηρωτάτο περὶ τοῦ ἑαυτοῦ καὶ προσέβαινε εἰς αὐστηρὰν αὐτοκριτικὴν: Ποῦ εἶναι, ποῦ διευθύνεται, πῶς συμπεριφέρεται; Κάθε λατρείαν συνώδευεν ἡ διόρθωσις, ἡ κάθαρσις. Ὡστε καὶ δι' ἡμᾶς πολὺ περισσότερον ἢ θρησκεία ἔχει θαθὴ νόημα. Διότι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῶν τύπων, ἀλλὰ περὶ ἐσωτερικῆς μεταμορφώσεως καὶ ἐξυψώσεως. Ἀπὸ τὴν αὐτολατρείαν, σωματολατρείαν στρεφόμεθα στὴν Θεολατρείαν. Ὄταν ὁ Θεὸς γίνῃ τὸ κέντρον τῆς ζωῆς μας, τότε ἡ ὄλη ζωὴ μας μεταβάλλεται εἰς συνεχῆ δοξολογίαν.

Διατί νὰ τὸ κρύψωμε; Ἡ γενεά μας ἀποφεύγει θυσίας. Οἱ ἄλλοτε ἐνθουσιασμοὶ ἀγώνων χωρὶς συμβίβα-

σμούς ὑπὲρ τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ἔχουν ὑποστῆ τρομερὴ κάμψιν. Μία ἀτονία, ὑπότασις, ὑπηγλία, νωχέλεια μᾶς χαρακτηρίζει. Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι ἐμμοῦντο τὴν γενναιοφυλίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ προέτεινον τὰ στήθη τῶν PRO ARIS ET FOCIS. Ὑπερήσπιζον τὴν πίστιν, τὴν Θρησκείαν, τὴν Παράδοσιν, μὲ μιὰ λέξι τοὺς Βομούς. Ἀλλὰ ὑπερήσπιζον καὶ τὴν ἐστίαν, ὁσάκις ἀπηλείτο. Ἐχθροὶ τὴν ἀπειλοῦν καὶ σήμερον. Παρ' ὄλες τίς ἀλλαγὰς ἰδεολογικὰς καὶ οἰκονομικὰς στὴν Ἱστορίαν, ἔνα μένει μόνιμον, σεβαστόν: ἡ οἰκογένεια. Σὰν μιὰ κιδωτὸς σωστικὴ, τροφὸς τῶν ἀγνοτέρων ἀξιῶν σὲ ἔνα κόσμον ὅπου τὸ πρόσκαιρον κινδυνεύει νὰ ἐκτοπίσῃ τὸ αἰώνιον.

Εἶναι τόσο ἀπαραίτητοι οἱ θωμοὶ καὶ αἱ ἐστίαι διὰ τὴν ψυχικὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος, ὥστε ἡ οἰκογένεια, ἡ κοινωνία καὶ ἡ Πατρίδα δὲν διατάζουν νὰ στείλουν τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ τους στὸ πεδίον τῆς μάχης, διὰ νὰ ἐπιζήσῃ ὁ ἀγνὸς θεσμὸς τῆς οἰκογενείας ὁσάκις ἀπειλεῖται.

Ὅλα τὰ ἄλλα πίπτουν ὅπου καὶ ὅταν τὸ σπῆτι εἶναι ὑπὸ διάλυσιν, εἶναι ἄρρωστο. Οἱ χειρότερες δὲ ἀρρώστειες εἶναι οἱ ἐσωτερικὰς καὶ ὄχι τόσο οἱ ἐξωτερικὰς. Οἱ ἐπιπτώσεις τότε εἶναι τρομερὲς στὸ εὐρύτερον σῶμα ποῦ λέγεται κοινωνία, στὴν οἰκονομία τῆς χώρας, στὰς σχέσεις τῶν πολιτῶν καὶ ἀκόμη γενικώτερον στὴν διαμόρφωσιν τοῦ μελλοντικοῦ κόσμου. Ἐδῶ χρειάζεται μιὰ παρένθεσις. Εἴμεθα περίεργος λαός, ἀχαρακτήριστος. Ὅταν μᾶς συμφέρει τιμῶμε τὸν Κληρὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος συχνὰ δὲν σταματοῦμε νὰ λέμε ἐναντίον του τὰ ἐξ ἀμάξιης. Μᾶς ἀνεβάζετε πολλοὶ ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς καὶ μᾶς κατεβάζετε. Μᾶς λέτε τὰ καλύτερα καὶ τὰ χειρότερα. Ὑμνηταὶ καὶ ἱεροκατήγοροι συγχρόνως. Διὰ πολλοὺς σὰς εἴμεθα μυστηριώδη ὄντα καὶ περίεργα. Μάγοι, φακίριδες, χρήσιμοι διὰ κηδεῖες, γάμους καὶ ἀγιασμούς. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ὕστερα... ἀπόστασις, χάσμα, ἀντικληρικὴ στάσις. Πῶς θὰ τινάξωμε αὐτὰ τὰ συμπλέγματα ἀπὸ πάνω μας; Πότε ἕνας πατέρας θὰ θεωρήσῃ τιμὴ του ὅταν ὁ γιὸς τοῦ ἀναγγέλει «θὰ γίνω Κληρικός», καὶ θὰ παύσῃ μὲ εἰρωνία καὶ νεῦρα νὰ τοῦ φωνάξῃ «ἐκεῖ λοιπὸν κατήγησες, νὰ μοῦ γίνῃς παπάς»;

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Σηλυβρίας ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΓΕΥΜΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν παρέθηκε τὴν 25ην Σεπτεμβρίου ἐ.ε. εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον King George ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπισκεψαμένου ἐπισήμως τὴν Ἑλλάδα Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Βενεδίκτου. Παρεκάθησαν, ἐκτὸς τῆς πατριαρχικῆς ἀκολουθίας τῆς ἀπαρτιζομένης ἐκ τοῦ Σεβ. γέροντος ἀρχιγραμματέως τοῦ Πατριαρχείου Ἀρχιεπισκόπου Κιςσαρείας κ. Βασιλείου, τοῦ ἐξάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου Πανσ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Εἰρηγαίου, τοῦ Διακόνου καὶ τοῦ ἱετροῦ τοῦ Πατριάρχου, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Καθηγητῆς κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, οἱ ἀκαδημαϊκοὶ καὶ ὁμότιμοι καθηγηταὶ κ.κ. Ἰ. Καρμύρης καὶ Κ. Μπόνης, οἱ ὁμότιμοι καθηγηταὶ κ.κ. Γ. Κοινδάρης καὶ Μ. Σιώτης, ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ἡλίας Οἰκονόμου, οἱ τακτικοὶ καθηγηταὶ κ.κ. Ἀθ. Χαστούπης, Σ. Ἀγουρίδης, Κ. Μουρατίδης, Ν. Νησιώτης, Ἀ. Θεοδώρου, Β. Δεντάκης, Ν. Μπρατσιώτης, Βλ. Φειδᾶς, ὁ Θεοφ. ἐπίσκοπος Ἀγδρούσης κ. Ἀναστάσιος, Κ. Παπαπέτρου, Μ. Φαράντος, Στ. Παπαδόπουλος οἱ ἐκτακτοὶ καθηγηταὶ κ.κ. Ἡλ. Βουλγαράκης, Ἐμμ. Κωνσταντινίδης, Β. Τσάκωνας καὶ Ἡλ. Μουτσούλας ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐντεταλμένων Ὑφηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Γρατσέας καὶ ὁ πρόεδρος τῶν Ἐπιμελητῶν - Βοηθῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Β. Γιαννόπουλος.

Τὴν τράπεζαν ἠύλογησεν ὁ Πατριάρχης, ὅστις μετ' ἀσυνήθους ζωτικότητος ἤγειτο μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως μετὰ χάριτος καὶ πολυμαθείας. Εἰς τὰ ἐπιδόματα τὸν Πατριάρχην προσεφώνησεν, ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ πρύτανης αὐτοῦ κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, ὡς ἀκολούθως:

«Μακαριώτατε Προκαθήμενε τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων,

Κύριε Κοσμήτορ,

Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ κύριοι Συνάδελφοι,

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν μὲ ἰδιαιτέραν χάραν ἐδέχθη τὴν ποδοσίαν τοῦ κυρίου Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἵνα φιλοξενήσῃ σήμερον ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ τὴν Σεβασμίαν Κορυφὴν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, τὸν Μακαριώτατον Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ὅστις μετὰ τῶν

διακεκριμένων Ἱεραρχῶν καὶ λοιπῶν Κληρικῶν συνεργατῶν του βασιάζει τὸ βάρος τόσον τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας ἐν μιᾷ ζωτικῶτάτῃ περιοχῇ τῆς ὑδρογείου, ὅσον καὶ τῆς περιφρονησεως τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῶν λοιπῶν σεπτῶν προσκυνημάτων τῶν περιοχῶν, αἵτινες ἔχουν τὸ μοναδικὸν προνόμιον νὰ ἐπιδεικνύουν τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν πρώτων χριστιανῶν μαρτύρων.

Ὡς Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν εἰς τὰ ὅσα μετ' ὀλίγων θὰ εἶπῃ ἐν τῇ προσφωνήσει του ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Οἰκονόμου, ἐπιθυμῶ νὰ προτάξω τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι τὸ ἀρχαιότερον Ἀνώτατον Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς Χώρας, ὅπερ ἔχει πολλοὺς πνευματικοὺς δεσμοὺς μετὰ τῆς Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν, θὰ πράξῃ ὅ,τι εἶναι δυνατὸν, ἵνα καρποφορήσῃ πάσα προσπάθεια πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ ἐμψύχου δυναμικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων.

Μακαριώτατε Πατριάρχα, εὐχαριστῶν θεομῶς διὰ τὴν δόξον Ἀερίων, τὴν ὁποίαν σήμερον ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης μετὰ τῆς ἐκλεκτῆς συνοδείας Αὐτῆς προσεκόμισεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν παριστάμενων ἐκπροσώπων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἰδίως τῆς Θεολογικῆς τῶν Σχολῆς, ἐγείρω τὸ ποτήριον καὶ εὐχομαι ἐκ μέρους πάντων τῶν φορέων τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔργου, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐπιδαφιλεύῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν ὡς ἀετοῦ ἀναζαινιζομένην θαλασσοπλοῖαν τῆς θεοδωρήτου μακροζωίας καὶ καταπέμψῃ εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς ἐκλεκτῆς συνοδείας Ὑμῶν πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν Του».

Ἐκ μέρους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην ὁ κοσμήτωρ κ. Ἡλίας Οἰκονόμου εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Μακαριώτατε καὶ θεϊώτατε Πατριάρχα,

Οἱ ὁμότιμοι, οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ ἐκτακτοὶ Καθηγηταί, οἱ Ὑφηγηταί, οἱ ἐπιμεληταὶ καὶ οἱ βοηθοὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ταύτης, συναισθανόμεθα βαθῶς τὴν ἐξι-

διασμένην τιμὴν ἐκ τῆς ἀναποκρίσεως Ὑμῶν εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς πρὸς τιμὴν τῆς Κορυφῆς τοῦ Προσδευγενοῦς Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων προσφερόμενον γεῦμα.

Μετὰ τῶν πρὸς τὸ σεπτὸν Ὑμῶν πρόσωπον ἐκδηλώσεων θαυμάσιον σεβασμὸς τῆς Σχολῆς, συνυφαίνεται ἀναγκαίως καὶ ὁ ἄκρος αὐτῆς θανατισμὸς πρὸς τὸ ἡπειρωτικὸν ἔργον τοῦ Πατριαρχείου ὡς καὶ ἡ θαυμάσια τιμὴ πρὸς τοὺς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας «Σπουδαίους» τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι δι' ἀγρυπνιῶν καὶ θυσίας τοῦ αἵματος αὐτῶν ἐφύλαξαν —καὶ φυλάσσουν— τοὺς θεοβαδίστους χώρους καὶ τοὺς τόπους, ὅπου ἐτελετουργήθη τὸ σταυρώσιμον καὶ τὸ ἀναστασίσιμον Πάσχα τοῦ Κυρίου. Τόπους εἰς τοὺς ὁποίους ἡ εἴσοδος καὶ ἡ παραμονὴ ὑπάγεται, κατὰ τὸ ἐνιαῖον βούλημα τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὸ θεῖον δίκαιον. Συνεπεία τούτου δὲν ἐπετρούπη εἰς τὸν θεόπτην Μωϋσῆν, «ὃν ἔγνω Κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον» νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐπειδὴ ὁ λαὸς του ἠπειθήσεν εἰς τὰ «ὀρήματα» τοῦ Κυρίου (Δευτερο. 34,10), ἀλλὰ ἡ γῆ ἐκείνη συνεδέθη ἀροήκιως μετὰ τοῦ οὐδέποτε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐνοράκου παρουσίας Του ἀπομακρυνθέντος ταύτης Ἰησοῦ, τοῦ «γενομένου ὑπεκόου μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». Εἰς Ἐκεῖνον «ὁ Θεός... ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ πάν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς» (Φίλιπ. 2,8-10).

Μακαριώτατε,

Σὰς ἐνθυμούμεθα καθημερινῶς ἀνενίζοντες εἰς τὰς αἰθούσας διδασκαλίας τῆς νεοδημιουργίας τῆς Σχολῆς μας τὰ νεαρὰ καὶ ἀφωσιωμένα τῆς ἀγιογραφικῆς ἀδελφότητος μέλη, τὰ προνοία τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος προετοιμαζόμενα ἐδῶ διὰ τὴν μοναδικὴν εἰς δόξα τῆς ἀποστολῆς τοῦ «Σπουδαίου» καὶ ἀγρότητον φύλακος τῶν διὰ κτισμάτων εὐλαβείας ὁριοθετηθέντων ἰχνῶν τῆς ἱστορικῆς παρουσίας τοῦ Δομητοροῦ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ προειδοποιήσαντος πάντας: «Ἴδου ἐγὼ ἀποπέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περὶστέραι» (Ματθ. 10,16).

Ἐχάρημεν χαρὰν μεγάλην ἀκούσαντες τὴν ἀπόφασιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος περὶ ἀνασυστάσεως τῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ παρακαλοῦμεν νὰ θεωρήσῃτε ὡς δεδομένην τὴν ἐτοιμότητα τῆς Σχολῆς μας νὰ συμπαρασταθῇ εἰς ταύτην, διότι θεωροῦμεν ὡς βέβαιον ὅτι, ὅπως συνεδέσατε τὸ ὄνομα σας μετ' τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνασυστάσεως αὐτῆς, οὕτω οὐκ ἀσυνδέσῃτε τοῦτο καὶ μετὰ τῆς ἐπιτυχῆς καὶ καρποφόρου λειτουργίας αὐτῆς.

Χαίροντες καὶ αἰτοῦντες τὰς πατρικὰς Ὑμῶν εὐλογίας, ἐγείρομεν ποτήριον ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακρο-

ημερεύσεως Ὑμῶν, τῆς Αὐτοῦ Θειοπάτρης Μακαριότητος, τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης, Συρίας, Ἀραβίας, Πέτρας τοῦ Ἰορδάνου, Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἁγίας Σιών κ.κ. Βενεδίκτην».

Τέλος, εἰς ἀμφοτέρους ἀπήγγησαν ὁ Μακαριώτατος διὰ τῶν ἐπομένων:

«Ἐλλογιμώτατε κύριε Πρύτασι,

Ἐλλογιμώτατε κύριε Κοσμητορ,

Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγηταὶ τῆς Γεραῶς καὶ Περισέμων Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀισθανόμεθα ἰδιαίτερον χαρὰν καὶ τιμὴν, οὗ τὴν τυχοῦσαν, παρακαθήμενοι σήμερον εἰς κοινὴν συνεστίασιν, ἣν προφρόνως παρατίθησι πρὸς τιμὴν Ἡμῶν ἡ Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ἡ κοινὴ πάντων Ἡμῶν πνευματικὴ τροφὴ, ἐφ' ᾧ καὶ ἐκ θαθέων εὐχαριστίας καὶ τὴν Πατριαρχικὴν Ἡμῶν Ἐυαρέσκειαν ἐκφράζομεν.

Γνωστὸν τυγχάνει τοῖς πᾶσιν, ἰδιαίτατα δ' Ὑμῖν, ὅτι ἡ Θεολογία ἐστὶ λειτουργία ἐν τῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας. Τῷ ὄντι ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε κατὰ τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς παρελθὼν ἐστερήθη τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Θεολογίας, πρὸς ἀσφαλεστέραν συνειδητοποίησιν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον μέλεσι τῆς ὑπ' αὐτῆς φυλασσομένης, ὡς ἱεράς, ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων, παρακαταθήκης καὶ ἐν αὐτῇ βιουμένης, ὡς σωζούσης τὸν κόσμον ἀληθείας, ἀποστολικῆς Παραδόσεως. Διὰ τῆς Θεολογίας, ὑπηρετουμένης ὑπὸ τὴν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἡ Ἐκκλησία κατέδειξε τὴν διαφοροποίησιν τῆς αἰρετικῆς κακοδοξίας ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴν Ὁρθόδοξίαν καὶ διησαλίωσε τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας τῶν πιστῶν, διὰ τῆς μεθέξεως αὐτῶν ἐν τῷ θεανθρωπίνῳ σώματι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ ἐνυποστάτῳ ἀληθείᾳ τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ θεοπροπῶς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ποιμάναντες τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ, ἐλαμπρόνθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως, κυρίως διὰ τὴν ἀθνητικότητα τοῦ Θεολογικοῦ αὐτῶν λόγου κατὰ τὴν ἀντίκρουσιν τῶν «δίκην λύκων» λυμνημένων τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ αἰρετικῶν. Ἡ Θεολογία ἐστὶν ἀναπαλλοτριωτὸν καὶ ὁργανικὸν στοιχεῖον τῆς Ἐκκλησίας, διὸ καὶ οὐδὲν ῥοεῖται ἀνινομημένη ἀπὸ τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Δι' αὐτῆς ἡ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ βιουμένη ὑπὸ τῶν Πιστῶν ἐμπειρία ἐν τοῖς μωτηρίοις, γίνεται μαρτυρία πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Μᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀναστροφὴ μετὰ τῶν Ἐυαγγελιστῶν, Ἀποστόλων καὶ Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς μελέτης τῶν θεολογι-

“Ο ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ,,

(ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ — ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ — ΤΥΠΟΣ)*

3. Τρόποι αντιμετώπισης.

Μετά από τη σύντομη αυτή επισκόπηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας και ιδιαίτερα της Τηλεόρασης, των μεγάλων δυνατοτήτων που κρύβουν αλλά και των αρνητικών επιδράσεων που, όπως λειτουργούν και με όσα προσφέρουν, ασκούν πάνω στο λαό, πολύ φυσικό είναι να αναρωτηθούμε: Τί πρέπει να γίνει; Πώς θα πρέπει να ενεργήσουμε; Τί χρειάζεται ως Ἐκκλησία να προσφέρουμε; Ὁφείλουμε να δηλώσουμε ότι τὸ ἐρώτημα πού τίθεται είναι καίριο. Ἀποφασιστικής σημασίας. Καί ἡ ἀπάντηση καθόλου εὐκόλη. Πρέπει όμως να τὸ ἀντιμετωπίσουμε. Οἱ προτάσεις πού κάνουμε δὲν ἰσχυρίζομαστε πὼς λύνουν τὸ πρόβλημα. Ὅπωςδήποτε όμως πρέπει να γίνει ἕνα ξεκίνημα.

α) Τὸ πρῶτο πού μᾶς χρειάζεται είναι ἡ διαμόρφωση ὀρθῶν καὶ ξεκαθαρισμένων πεποιθήσεων γύρω ἀπὸ τὸ σοβαρὸ τοῦτο θέμα. Θὰ τὸ ἐπιτύχουμε μὲ τὴν ἀποκατάληψη καὶ ἐπισταμένη μελέτη, ἀποβάλλοντας κάθε εἶδος φόβο καὶ ἀποφεύγοντας σπασμωδικὲς ἐνέργειες καὶ ἀψυχολόγητες ἀντιδράσεις. Τὰ σύγχρονα μέσα επικοινωνίας είναι ἐπιτεύγματα τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ ὀνομάζαμε καὶ δῶρα τοῦ Θεοῦ. «Αὐτὸς ἔδωκεν ἀν-

θρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ» (Σ. Σειρ. 38,6). Οἱ ἐπιφυλάξεις μᾶς δὲν ἀφοροῦν στὴν ἀνακάλυψη καὶ τὴ χρήση τους ἀλλὰ στὸ πὼς καὶ γιὰ ποιὸς σκοποὺς χρησιμοποιοῦνται.

β) Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ συσταθεῖ καὶ νὰ λειτουργήσῃ ἕνα μόνιμο ὄργανο (Συμβούλιο, ἐπιτροπή, γραφεῖο, δὲν ξέρω τί θὰ ᾖναι), πού νὰ ἀναλάβῃ τὴν παρακολούθηση καὶ τὴ μελέτη τοῦ θέματος, τὸν προγραμματισμὸ ἐνεργειῶν καὶ δραστηριοτήτων καὶ τὴν υπεύθυνη ἐνημέρωση ὄλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν φορέων.

γ) Πρέπει ν' ἀνοίξουμε διάλογο μὲ ὄλο αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων πού κινοῦνται γύρω ἀπὸ τὰ μέσα μαζικῆς επικοινωνίας. Ἡ προκατάληψη ἢ ἡ ἐχθρότητα δὲν ἔχει νὰ ὠφελήσῃ σὲ τίποτε. Κι ἐκεῖνοι — ἄλλοι λιγότερο καὶ ἄλλοι περισσότερο — εἶναι παιδιὰ τῆς Ἐκκλησίας. Πρέπει ἐπομένως καὶ κατὰ καὶ νὰ στρέψουμε τὴν ποιμαντικὴ μᾶς φροντίδα. Τὸ κέρδος ἀπὸ μιά τέτοια προσπάθεια θὰ εἶναι μεγάλο. Εἶναι ἀσύγκριτα φρονιμότερο καὶ πῶς ἀποτελεσματικὸ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀγωνιζόμεστε σκληρὰ νὰ κλείσουμε πληγές, νὰ σπεύδουμε καὶ νὰ ἀφοπλιζοῦμε τὰ χέρια ἐκεῖνα πού — τίς πῶς πολλές φορές ἀπὸ ἄγνοια καὶ ἀπὸ προκατάληψη — εἶναι ὑφωμένα, ἐτοιμα γιὰ νὰ τίς ἀνοίξουν.

* Συνέχεια ἐν τῆς σελ. 376 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 τεύχους.

κῶν αὐτῶν ἔργων, ὁρίπει ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐκκλησιαστικῷ βίῳ τὸ ἀθηνικὸν φῶς τῆς μακροαιῶνος ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, ἥτις ἐστὶν αὐτὸς οὗτος ὁ παραδιδόμενος εἰς σωτηρίῳν τοῦ κόσμου ἐν τριάδι Θεός. Ὡς οἱ μεγάλοι Πατέρες ἐθεολόγησαν ἐν ἀροῆτι καὶ ὀργανικῇ ἀναφορᾷ εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐπ' αὐτῆς ἀθηνικῶς βιουμένην ἐν Χριστῷ ἐμπειρίαν, ἀποιουῦντες διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου καὶ τῆς γραφίδος, οὕτω καὶ Ὑμεῖς, κύριοι Καθηγηταί, καταδεικνύετε διὰ τῆς Θεολογίας ἐκεῖνων τὴν ἀθηνικότητα τῆς ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας βιουμένης σήμερον ἐμπειρίας.

Κύριε Κοσμητορ,

Σήμερον, ὅποτε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἠρξάτο διαλέγεσθαι μετὰ τῶν ἐτέρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν, ἀξάνει ἡ ἀποστολὴ καὶ εὐθύνη τῶν Ὁρθοδόξων Θεολογικῶν Σχολῶν, αἵτινες καλλιεργοῦσι τὰ αἰετὰ γράμματα τῆς πίστεως.

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ἔχουσα νὰ ἐπιδείξῃ λαμπρὰν ἱστορίαν Θεολογικῆς παρουσίας, ὀφείλει, ἴσως διὰ τῶν μετεχόντων ἐν τοῖς διαλόγοις Μελῶν αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ

πάντων τῶν ἐλλογιμοτάτων Καθηγητῶν, νὰ καταθέσῃ τὴν θεολογικὴν αὐτῆς μαρτυρίαν εἰς τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ὑπὸ τῶν πιστῶν «διακρίσιν» τῆς παρεχομένης ἐκάστοτε τροφῆς.

Ἡ Ἀγιωτάτη Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν συμπαρίσταται εἰς τὰς εὐγενεῖς ταύτας καὶ θεοφιλεῖς προσπάθειάς διὰ διακεκομμένων Αὐτῆς Ἱεραρχῶν καὶ διασπαρῶν Καθηγητῶν τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐπικαλουμένη πάντοτε δαυριλῆ τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, εἰς φωτισμόν, ἀντίληψιν καὶ πλουσίαν τὴν πνευματικὴν καρποφορίαν.

Κοὶ ὑπὸ τὰς διαπύρους ταύτας εὐχὰς ὑφουῦντες τὸ ποιήσῃ, προπίνομεν εἰς ὑγίειαν πάντων ὑμῶν».

Κατὰ κοινὴν διαπίστωσιν ἡ συνάντησις Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ Πατριάρχου ἀνεγένεσε καὶ ἐνίσχυσε τοὺς ὑφισταμένους παλαιόθεν δεσμοὺς τῆς πρώτης τοῦ Ἔθνους Θεολογικῆς Σχολῆς μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ τὸ Πατριαρχεῖον καὶ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς ὑπὸ τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας.

δ) Θετική συνεισφορά. Η Εκκλησία μπορεί και πρέπει να μετέλθει τρόπους με τους οποίους θα συμβάλει στην ποιοτική άνοδο της προσφοράς των μέσων επικοινωνίας. Δέ χρειάζεται να τα κάνουμε όλα έμεις οι ποιμένες της Εκκλησίας. Πρέπει ν' αξιοποιούμε οποιοδήποτε άνθρωπο που μπορεί και θέλει να βοηθήσει με το δικό του τρόπο το έργο της Εκκλησίας ή να συντελέσει σε μία ουσιαστική πνευματική καλλιέργεια του λαού. Διακρίσεις, βραβεία, διαγωνισμοί, χρηματοδότηση και άλλα είναι τρόποι που οποιοδήποτε μπορούν να συμβάλουν θετικά στη διακίνηση του μηνύματος της αληθείας και της έλπίδας μέσα από τα κανάλια της σύγχρονης επικοινωνίας. Η ιστορία, τα χριστιανικά μνημεία, οι λειτουργικές τέχνες, οι μεγάλες μορφές, ο πλούτος της λαϊκής θρησκευτικής παραδόσεως, ή σύγχρονη ζωή και δράση της Εκκλησίας μπορούν να αποδοθούν ανεξάντλητες πηγές έμπνεύσεως για κάθε είδους προσφορά είτε από την Τηλεόραση και το Ραδιόφωνο είτε από τον Τύπο.

ε) Δυναμική, υπεύθυνη και τεκμηριωμένη χριστιανική τηλεκριτική. Όχι μόνο άρνητική αλλά και θετική. Ο χριστιανικός λόγος πρέπει να γίνει σεβαστός και υπολογισμός. Και θα γίνει, αν έμεις τον ανεβάσουμε ποιοτικά, πράγμα που χρειάζεται γνώση, ενημέρωση, μεθοδευμένη εργασία και συγχρονισμένη γλώσσα. Η έποχή των άφορισμών και του να αποφαινόμαστε «από καθέδρα» έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Η μαρτυρία μας, χωρίς να στερείται τίποτε από το δυναμισμό της, πρέπει να είναι ήρεμη, διαλεκτική και ουσιαστική. Ανάλογη κριτική πρέπει να ασκείται και προς την κατεύθυνση του Τύπου.

στ) Να επιδιωχθεί ένας κάποιος έλεγχος των προγραμμάτων και γενικότερα του ύλικού (μορφωτικού και ψυχαγωγικού) που τα μέσα επικοινωνίας προσφέρουν προς το λαό. Η Πολιτεία που νομοθετεί και έποπτεύει και οι άρμόδιοι παράγοντες που τα διευθύνουν πρέπει να συνειδητοποιήσουν τις τεράστιες ευθύνες τους. Προς την κατεύθυνση αυτή όφειλουμε να δραστηριοποιηθούμε. Πάντως πρέπει να αντιληφθούμε ότι τα πλαίσια λειτουργίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας μέρα με τη μέρα θα γίνονται όλο και πιο φιλελεύθερα. Έπομένως μία αντίδραση που θα προέρχεται από την άρρηξη όχι μόνο δε θα έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα αλλά και πολύ εύκολα θα εξουδετερώνεται με τη μέθοδο της διαβολής και της λασπολογίας («Η Εκκλησία όχυρο της αντίδρασης!»). Για το λόγο αυτό ή αντίδραση θα πρέπει να προέρχεται από το χριστιανικό λαό. Από τη βάση. Το πλήρωμα της Εκκλησίας να συνειδητοποιήσει τις ευθύνες του. Να παύσει να ανέχεται και να άδιαφορεί. Ειδικά για την Τηλεόραση: Ανήκει στον έλληνικό λαό και όχι σε μία μικρή άστα κυβερνώντων και κεφαλαιοκρατών που τη χρησιμοποιούν για την έξυπνη έκθεση των πολιτικών ή των οικονομικών συμφερόντων τους, άδιαφορώντας για το τί προσφέρει σαν πνευματική τροφή και ψυχαγωγία προς το λαό και μάλιστα τα παιδιά και τους

νέους. Πρέπει ο λαός να μάθει να αντίδρα. Να διεκδικεί τα δικαιώματά του. Να περιφρουρεί την ψυχική υγεία του από κάθε είδους άπειλή. Έπιβάλλεται λοιπόν να εργασθούμε σύντομα για το ζήτημα του λαού. Οι δυνατότητές μας είναι άπεριόριστες. Η καλλιέργεια στρατευμένων συνειδήσεων και ή ευαισθητοποίηση της χριστιανικής κοινής γνώμης πρέπει να είναι ένας από τους σταθερούς ποιμαντικούς στόχους μας.

ζ) Καθοδήγηση των πιστών. Είναι χρέος μας να διδάξουμε και να καθοδηγήσουμε το ποίμνιο της Εκκλησίας γύρω από το τεράστιο θέμα των μέσων επικοινωνίας και κυρίως της Τηλεόρασεως. Λέγοντας διδαχή και καθοδήγηση στο θέμα που μας άπασχολεί, έννοώ την καλλιέργεια αίσθήματος ευθύνης και την προσφορά ήθικων κριτηρίων, για να μπορούν οι πιστοί, κρίνοντας υπεύθυνα και σωστά, να ωφελούνται και όχι να δάπανονται. Να γίνουν ενεργητικοί κριτές των μηνυμάτων και των πληροφοριών που τους κατακλύζουν και όχι παθητικοί δέκτες, όπως δυστυχώς συμβαίνει σήμερα στις πιο πολλές περιπτώσεις.

Ίδιαίτερη φροντίδα πρέπει να επιδειχθεί προς τους γονείς. Να τους καταστήσουμε πολύ προσεκτικούς, διότι ό κίνδυνος για τα παιδιά τους βρίσκεται πλέον μέσα στο ίδιο τους το σπίτι. Πώς θα το επιτύχουμε; Νομίζω πως και το κήρυγμα —προφορικό και γραπτό— και κατάλληλα έντυπα και ή προσωπική ποιμαντική έπαφή μας είναι τρόποι ιδιαίτερα άποτελεσματικοί.

η) Τηλεοπτική άγωγή των νέων. Αν χρέος μας είναι —άκολουθώντας τ' άχνάρια των μεγάλων πατέρων μας που άγωνίστηκαν σε παράλληλους στίβους— ή σύντομη καθοδήγηση γενικά του λαού, το χρέος αυτό γίνεται επιτακτικότερο άπέναντι στα παιδιά και τους νέους. Μέσα των σχολείων είναι βέβαια καθήκον της Πολιτείας που θα πρέπει σύντομα να το συνειδητοποιήσει. Αν αισθάνεται την υποχρέωση να παράσχει κυκλοφοριακή άγωγή, διότι κινδυνεύει ή ζωή και ή άρτιμεία των παιδιών μας, πολύ περισσότερο έχει χρέος να τα διδάξει «πώς να αντιμετωπίζουν την τηλεόραση και τον κινηματογράφο, πώς να διαβάζουν την έφημερίδα, πώς να χρησιμοποιούν το βιβλίο και γενικά πώς να κυριαρχούν πάνω στην πολυμορφία των πληροφοριών και των μηνυμάτων που τα κατακλύζουν», διότι από όλα αυτά κινδυνεύει ή ψυχική τους υγεία και ή ήθική τους άκεραιότητα. Δέν πρέπει όμως να περιμένουμε την Πολιτεία. Άς προχωρήσουμε, στο βαθμό που μας είναι δυνατόν, μέσω των Κατηχ. Σχολείων και των άλλων νεανικών προσπαθειών. Θα με ρωτήσετε: Πώς, όταν τα βοηθήματά μας είναι γραμμένα πριν από τριάντα χρόνια; Τότε που ή Τηλεόραση για μας τους Έλληνες ήταν άκόμη άγνωστο; Είναι ένα σοβαρό ζήτημα, για το οποίο κάτι πρέπει να πούμε στο παρόν συνέδριο.

Β'. Ἡ χρήση τῶν μέσων μαζικῆς ἐπικοινωνίας ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ δεύτερο ἐρώτημα - κλειδί, πού διατυπώσαμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ πού μᾶς βοήθη σὲ μιὰ ὀρθὴ προσέγγιση τοῦ θέματός μας εἶναι: Πρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ χρησιμοποιοῦται τὰ σύγχρονα μέσα ἐπικοινωνίας γιὰ τὴ μετάδοση τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματός της; Εἶναι σαφὲς πόση θαρύτητα ἔχει τὸ ἐρώτημα. Οἱ πλευρὲς ἀπὸ τίς ὁποῖες τὸ ἐξετάζουμε εἶναι: 1) Ἄν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ χρήση, 2) Οἱ ὠφέλειες πού προσέρχονται, ἂν χρησιμοποιηθοῦν, 3) Οἱ ἐπιφυλάξεις πού μπορεῖ νὰ ἔχουμε γιὰ τὴ χρήση τους καὶ 4) Τὰ πλεονεκτήματά μας στὰ ὁποῖα θὰ πρέπει: χρησιμοποιώντας τα νὰ κινήθοῦμε.

1. Ἐπιτρεπτὴ ἡ χρήση;

Δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι: ἕνα ἀπὸ τὰ θεμελιώδη γνωρίσματα τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος εἶναι ἡ παγκοσμιότητα καὶ ἡ οἰκουμενικότητα. Τὸ «μυστήριον τοῦ θελήματος» τοῦ Θεοῦ (Ἐφεσ. 1,9) πρέπει νὰ κατασταῖ γνωστὸ σὲ ὅλα τὰ ἔθνη. Τὸ «εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας» (Ἐφ. 1,13) ἢ καλὴ δηλαδὴ ἀγγελία τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας καὶ καταλλαγῆς, πρέπει νὰ κηρυχθεῖ σ' ὀλόκληρη τὴν γῆν (Μάρκ. 16,15). Ὁ ἄρτος τοῦ θεοῦ λόγου πρέπει νὰ προσφερθεῖ γιὰ νὰ τραφεῖ μ' αὐτὸν κάθε ἄνθρωπος. Ἡ μετάδοση τοῦ λυτρωτικοῦ τούτου μηνύματος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀποτελεῖ τὸ κύριο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ της μέσα στὸν κόσμον.

Γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ της, ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μετέλθῃ: κάθε πρόσφορο μέσο. Νὰ χρησιμοποιήσῃ: κάθε πρόσβαση πού τῆς ἀνοίγεται. Νὰ μιλήσῃ τὴ γλῶσσα ἐκείνη πού κατανοοῦν οἱ ἄνθρωποι: κάθε ἐποχῆς. Τὸ εὐαγγελικὸ μῆνυμα στὴν οὐσία του πρέπει νὰ παραμένῃ: ἀναλλοίωτο στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ ἀνεπηρέαστο ἀπὸ τίς ἐποχικὰς μεταλλαγές. Οἱ δρόμοι: ὅμως πού θὰ ἀκολουθεῖ γιὰ νὰ φτάσῃ: στοὺς ἀνθρώπους, οἱ μορφές προσφοράς του καὶ ἡ γλῶσσα μὲ τὴν ὁποία θὰ ἐκφραστῆ ἀσφαλῶς μπορεῖ καὶ πρέπει ἀπὸ ἐποχὴ σὲ ἐποχὴ νὰ ποικίλουν. Στόχος καὶ φροντίδα ἀνύστακτη τῶν ὑπηρετῶν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ κάθε ἐποχῆς πρέπει νὰ εἶναι τὸ κήρυγμα νὰ γίνετα: προσιτὸ, ἐλκυστικὸ καὶ καταληπτὸ. Προσιτὸ γίνεται, ἂν ἀκολουθοῦμε δρόμους μὲ τῶν ὁποίων μπορεῖ μὲ ἀσφάλεια νὰ φτάνῃ: στοὺς ἀνθρώπους. Ἐλκυστικὸ, ἂν οἱ μορφές στίς ὁποῖες τὸ προσφέρουμε καὶ τὸ ἔνδυμα μὲ τὸ ὁποῖο τὸ γίνουμε, προκαλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἱκανοποιοῦν τίς ἀπαιτήσεις τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλουμε νὰ γίνῃ: ἀποδεκτὸ. Καὶ καταληπτὸ, ἂν ἡ γλῶσσα καὶ οἱ κατηγορίες μὲ τίς ὁποῖες τὸ ἐκφράζουμε εἶναι ἐκείνες πού μετέρχονται καὶ κατανοοῦν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας.

Ἡ κηρυκτικὴ αὐτὴ πρακτικὴ εἶναι, νομίζουμε, ἐκείνη πού ἀκολούθησε ὁ Κύριος, οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἰδιαίτερα ὁ Παῦλος καὶ οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας

πού ὑπηρετήσαν μὲ θαυμαστὸ ζῆλο καὶ μὲ πλοῦσια καρποφορία τὸ ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἄμβωνας τῆς Κ.Δ. διέθετε μιὰ ἀπεριόριστη εὐλυγισία καὶ μιὰ ἀπίθανη ποικιλία καὶ στοὺς τόπους πού στήνθηκαν καὶ στίς μορφές πού ἔπαιρνε καὶ στὴ γλῶσσα πού χρησιμοποιοῦσε. Τὸ ἱερό, οἱ συναγωγές, τὰ σπίτια, οἱ πλατεῖες, οἱ δρόμοι, οἱ πλαγιές τῶν βουνῶν, τὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ, οἱ ἀκρογιαλιές τῆς Γεννησαρέτ, τὸ ψαροκάϊκο τοῦ Σίμωνα, ὑπῆρξαν οἱ τόποι πού ἔστησε ὁ Κύριος τὸν ἄμβωνά Του. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ Ἀπόστολοι. Ὁ διάκονος Φίλιππος μετέβαλε σὲ ἄμβωνα τὴν ἄμαξα τοῦ εὐνοῦχοῦ τῆς Κανδάκης. Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος δὲ δίστασε, πέρα ἀπὸ τίς συναγωγές καὶ τὰ σπίτια, νὰ μιλήσῃ: καὶ στίς ὄχθες ἐνὸς ποταμοῦ καὶ στὸν Ἄρειο Πάγο καὶ στὴ σχολὴ τοῦ Τυράννου στὴν Ἐφεσο γιὰ δυὸ ὀλόκληρα χρόνια καὶ στὴν ἀκρογιαλιὰ τῆς Μιλήτου καί, τέλος, σ' αὐτὴ τὴ φυλακὴ τῆς Ρώμης. Εὐλυγισία καὶ μεγάλῃ προσαρμοστικότητα διακρίνουμε καὶ στὴ μορφή καὶ στὴ γλῶσσα τοῦ Καινοδιαθητικοῦ κηρύγματος.

Ἐαναγορίζοντας μετὰ ἀπὸ τίς σκέψεις αὐτὲς στὸ ἐρώτημά μας, ἂν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ χρήση τῶν συγχρόνων μέσων ἐπικοινωνίας στὴ διάδοση τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος, νομίζω ὅτι: μποροῦμε ν' ἀπαντήσουμε θετικὰ. Ἀσφαλῶς καὶ μπορεῖ καὶ ἐπιβάλλεται νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ Ἐκκλησία. Λέγω «καὶ ἐπιβάλλεται» γιὰ τὸν ἐξῆς πρόσθετο λόγο: Τὸ χριστιανικὸ κήρυγμα σήμερα ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ ἐπανεῦρε: τὸν ἀλλελευτικὸ του χαρακτῆρα γιὰ νὰ μπορέσῃ: νὰ ἀντιπαλαίσει: πρὸς τὰ σύγχρονα ἰδεολογικὰ καὶ ὑλιστικὰ ρεύματα πού τὸ ἀντιστρατεύονται καὶ νὰ ἐπανεντάξῃ: ὀργανικὰ καὶ ἐνσυνείδητα στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέλη της πού, ἐνῶ διατηροῦν μιὰ τυπικὴ - θεσμικὴ σχέση μαζί της, οὐσιαστικὰ ἔχουν ἀποχριστιανισθεῖ καὶ θρίσκονται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση ποικίλων ἀρνητικῶν ρευμάτων καὶ τρομακτικῶν ἰδεολογικῶν ἀνακατατάξεων.

Ἰσως τεθεῖ τὸ ἐρώτημα: Ἡ προσφυγὴ τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴ διάδοση τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας στὴν ἔκκληση τῶν μαζικῶν μέσων ἐπικοινωνίας μήπως υποβάλλῃ: τὴ θέση καὶ ὑποτιμᾷ τὴ σημασία τοῦ ἐκκλησι. ἄμβωνα, ὅπως διαμορφώθηκε μέσα σὲ μιὰ κηρυγματικὴ παράδοση τῶν αἰώνων; Νομίζω πὼς ὄχι. Ἡ θέση τοῦ ἐκκλησι. ἄμβωνα μέσα στὸ γὰρ καὶ ἡ σημασία τοῦ κηρύγματος σὲ συνάρτηση μὲ τὴ θ. Εὐχαριστία καὶ γενικότερα τὴ λατρεία εἶναι ἀμετακίνητη καὶ θρίσκεται: πέρα ἀπὸ κάθε ἀμφισβήτηση. Ἡ προσφορὰ τοῦ θεοῦ λόγου ἀπὸ τὰ σύγχρονα μέσα ἐπικοινωνίας εἶναι ἕνας δρόμος παράλληλος.

Ἡ μακροαίωγη πάλι: κηρυγματικὴ παράδοση ἀποτελεῖ ἕνα πολύτιμο θησαυρὸ. Μόνον πού ὅλοι: ἐμεῖς οἱ σημερινοὶ κληρονόμοι της δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσουμε νὰ μεταβληθεῖ σὲ μουσειακὸ εἶδος ἀλλὰ νὰ τὴν ἀξιοποιήσουμε καὶ ἀνανεωμένη καὶ συγχρονισμένη νὰ τὴν καταστήσουμε προσιτὴ: στοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους.

(Συνεχίζεται)

ΣΥΜΕΩΝ Π. ΚΟΥΤΣΑΣ

Ἱεροκήρυξ

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

ΠΙΣΤΕΩΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ

Πνευματικὸν συμπόσιον καὶ οὐρανία χαρὰ εἶναι ἐκάστη ἐορτὴ τῆς πίστεως, ὅπου αἱ ψυχαὶ τῶν πιστῶν μεταρσιούονται εἰς πνευματικὰς πανηγύρεις καὶ εἰς «φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας τέκνα», καὶ ὅπου «οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται σὺν τοῖς Ἀγγέλοις καὶ ἡ γῆ εὐφραίνεται σὺν τοῖς ἀνθρώποις».

Ὁ πιστὸς καλεῖται ἀπὸ τὰ Βιβλικὰ ἀναγνώσματα τῶν Εὐαγγελίων καὶ τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν ἕμνογραφίαν νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸ νόημα ἐκάστης μνήμης ἐορταζομένου Ἀγίου καὶ παραδειγματιζόμενος ἐκ τῆς μορφῆς αὐτοῦ, νὰ προσανατολισθῇ πρὸς τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ νὰ στρέψῃ τὴν ζωὴν του διὰ μετανοίας εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα, ἀναμένοντα τὴν ἐπιστροφὴν ἐκάστου.

Καὶ ἡ ἐορτὴ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία ἠλεκτρίζει τὰς ψυχὰς ὄλων εἶναι ἡ ἐορτὴ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἀγίου Δημητρίου, τοῦ Μυροβλήτου.

Πρὶν ἀπὸ 1676 ἔτη ὁ Ἅγιος Δημήτριος παρέδωκε τὸ πνεῦμα μὲ μαρτυρικὸν θάνατον εἰς τὸν χῶρον ἀκριβῶς, ὅπου σήμερον ὑφοῦται τὸ ὑπέροχον καὶ μεγαλοπρεπέστατον παλααιοχριστιανικὸν μνημεῖον, ἡ πεντάκλιτος Βασιλικὴ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην τοῦ Μεγαλομάρτυρος.

Ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἔζησεν ὁ Ἅγιος Δημήτριος, εἰδωλολατρικὴ καὶ μὲ παχυλὰς ἰδέας διὰ τὸν ἄνθρωπον, αἱ ὁποῖαι ἐκράτουν αὐτὸν δέσμιον εἰς τὰ χαμηλὰ καὶ ἐτελεῖ πάθη τῆς εὐζωίας, δὲν ἠμπόδισεν τὸν Μυροβλήτην Ἅγιον νὰ θρασῆ τὸ κέλφος τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων καὶ, ἐγκαταλείπων τὰς μαρμαρίνους θεότητας μετὰ τῶν νεκρῶν θεῶν, νὰ ἔλθῃ εἰς εὐγένειαν καὶ ὠριμότητα ψυχῆς, ἣν ἀπαιτεῖ τὸ θεῖον φῶς. Εἰς τὴν ἐποχὴν του εἶχε διαταραχθῆ ἡ τάξις τῆς δημιουργίας ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν, ἡ ὁποία ἄλλοτε μὲν ἐθεοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰς ἀπολαύσεις του καὶ ἄλλοτε ἐθεώρει τὰ πάντα μηδέν. Ἡ ἀπολυτοποίησις αὕτη τῆς ἀξίας, ἢ τῆς ἀπαξίας τοῦ ἀνθρώπου ἦτο ἔργον τῆς κατακλυσάσης τὸν κόσμον ἀμαρτίας.

Ὁ Ἅγιος Δημήτριος διακρίνει εὐστοχα νὰ σβῆνῃ ὁ εἰδωλολατρικὸς κόσμος ἀπὸ τὰς ὁμότητας καὶ τοὺς πολέμους, ἀπὸ ἔλλειψιν ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας. Καὶ ἀντὶ αὐτοῦ, τοῦ φθίνοντος ἡμέρᾳ τῆ ἡμέρᾳ, νὰ ἀνατέλλῃ ὁ χριστιανικὸς κόσμος μὲ βασικὸν νόμον καὶ ἀρχὴν τὴν πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον θεῖαν Ἀγά-

πην. Ἀπὸ τὸ χάος καὶ τὴν ἀθλιότητα τῆς εἰδωλολατρείας γεννᾶται ἡ θεοῖδρυτος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐλαχίστως διαισθανθῆ ὁ Πλάτων κατὰ τὴν μυστηριακὴν ἀποκάλυψιν τοῦ «Σπερματικοῦ Λόγου». Διὰ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συντρίβει τὴν ἄρνησιν καὶ τὴν ἀντίστασιν τοῦ κόσμου.

Τὸ μαρτύριον τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ὡς καὶ ὄλων τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως, δεικνύει τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς νὰ μὴ φοβᾶται τὸν θάνατον, διότι μετὰ ἀπὸ αὐτὸν ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάστασις.

Μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ὁ θάνατος δὲν εἶναι πλέον τὸ φοβερὸν γεγονός τῆς ζωῆς, ἀλλὰ «ὁ μέγας μυσταγωγός». Μυσταγωγεῖ τὴν ζωὴν καὶ τὴν σώζει ἀπὸ τὴν ἀηδίαν τῆς φθορᾶς. «Ὁ ἀθεισμὸς προσεβύει ἕνα διπλὸν ἄτοπον. Παράγει τὴν ζωὴν ἀπὸ τὸ μηδέν καὶ ἐκμηδενίζει τὸν ζῶντα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου. Δὲν εἶναι ὅμως ἡ ζωὴ ἕνα στοιχεῖον τοῦ μηδενός, ἀλλὰ ὁ θάνατος ἕνα στοιχεῖον τῆς ζωῆς». Ὁ πιστὸς μπροστὰ εἰς τὸν θάνατον ἀπλῆζεται μὲ ἐλπίδα, τὴν ὁποῖαν περισσῶς λαμβάνει ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ γνωρίζει καλῶς, ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἡ κάθαρσις διὰ τῆς ὁποίας φθάνει εἰς τὴν Ἀνάστασιν. Ἡ Ἐκκλησία ἥλλαξε τὴν φύσιν καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ θανάτου, ἀκόμη καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμόν του ὀνομάζει «κοίμησιν».

Οἱ μάρτυρες πρὸ τῶν φρικτῶν βασανιστηρίων δεικνύουν ὀκεάνειον ἡρωϊσμόν καὶ μεγαλοφυΐαν, ποῦ συγκινεῖ καὶ παραδειγματίζει τοὺς πάντας διὰ τὸν «καλὸν ἀγῶνα». Οἱ τόποι τῶν μαρτυρίων τῶν γίνονται ναοί, ἀγιάζοντες τὰ πλήθη, οἱ τάφοι τῶν ἀναβλύζοντων μύρον πολύτιμον. Ὁ τάφος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι «ὡς παραδείσου ὠραιότερος ὄντως». Πράγματι ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ἐκκλησίας τὸ φρικτὸν μυστήριον τοῦ θανάτου μεταβάλλεται εἰς ἐλπίδα, ποῦ φέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν βεβαιότητα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως τονίζει ἐκάστη μνήμη μάρτυρος, ὅστις μὲ τὸν θάνατον δὲν ἀφανίζεται, ζῆ εἰς τὸ πάνθεον τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Μάρτυς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ μαρτυρίου θεαρεῖ «δόξαν Θεοῦ» καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνει τὴν μυστικὴν δύναμιν διὰ τὸ μαρτύριον καὶ τὴν ἔκστασιν.

Ὁ Μάρτυς γίνεται τὸ ὄργανον τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἴψιστος κάμνει γνωστήν εἰς τὸν κόσμον τὴν παντοδυναμίαν Του.

Ὁ Μάρτυς εἶναι φορεὺς καὶ χορηγὸς συγχρόνως τῆς Θείας Χάριτος, πληροῦσης αὐτὸν δι' ἀνεξηγήτου ψυχικῆς καὶ σωματικῆς δυνάμεως πρὸ τῶν φρικτῶν βασανιστηρίων.

Ὁ Μάρτυς, ἐκφράζει τὸ θαῦμα τῆς ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θείου θελήματος καὶ τῆς ἀναγεννήσεως αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸ μαρτύριόν του κηρύσσει ἀδιαλείπτως καὶ κατὰ τὸν πλέον καταληπτὸν καὶ ζωηρὸν τρόπον τὴν δόξαν τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ ἄνθρωπος δέχεται εὐκολώτερον τὴν διὰ τῶν μαρτύρων πρὸς αὐτὸν κλήσιν τοῦ Θεοῦ, διότι ἕκαστος συμπάσχει μετὰ τοῦ μάρτυρος, ζῆ καὶ ἀναπνέει μετὰ τῆς καρδίας του, συμμερίζεται τὰ «κατὰ κόσμον δεινὰ καὶ τὰς θλίψεις» του, ἀλλὰ καὶ ἐμπνέεται καὶ ἐνθαρρύνεται καὶ ἐμφυχούται ὁ πιστὸς ἐκ τῆς θαυμαστῆς τοῦ μάρτυρος καρτερίας, καὶ οἰκειοποιεῖται τὴν δι' αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἐρχομένην Θεῖαν Χάριν καὶ εὐλογία.

Τὰ μαρτύρια τῶν ἁγίων εἶναι ὁ ζωντανὸς λόγος τῆς Ἐκκλησίας, μεταρσιούμενος εἰς θαυμαστὰ καὶ δυναμικὰ ἔργα τῆς πίστεως, δυνάμει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Μάρτυς καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ἀκόμη τῶν πόνων καὶ τῆς ὀδύνης κηρύττει συγχωρεῖ καὶ παρακαλεῖ δι' ἐπιστροφὴν εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ Δημιουργὸν τοῦ σύμπαντος κόσμου. Πλείστοι δὲ διώκται ἁγίων ἐγκατέλιπον τὰς λόγχας καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ ἐβαπτίζοντο χριστιανοί, παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῆς ἀντοχῆς τῶν μαρτύρων καὶ δεχόμενοι τὸ κήρυγμα αὐτῶν.

Τὰ μαρτύρια ὁμιλοῦν εἰς τὴν ψυχὴν ἐκάστου περισσότερο ἀπὸ οἰονδήποτε γραπτὸν ἢ προφορικὸν λόγον, δι' αὐτὸ κατέχουν σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ θεσμὸς τῶν Μαρτύρων δὲν ὑφίσταται μόνον εἰς τοὺς χρόνους τῆς Κ. Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Π. Διαθήκης.

Ὁ προφήτης Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, οἱ ἅγιοι Τρεῖς Παῖδες εἰς τὴν φλόγαν τῆς καμίνου, ἡ μήτηρ τῶν Μακκαβαίων, προτρέπουσα τὰ τέκνα αὐτῆς νὰ ὑπομείνουν «ἄχρι τέλους τὸ μαρτύριον», ὁ πολυπαθὴς Ἰώβ, τὰ ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου σφαγιασθέντα νήπια, ὁ ἀποκεφαλισθεὶς Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος καὶ πλῆθος ἄλλων γνωστῶν καὶ ἀγνώστων δικαίων τῆς Βίβλου εἶναι ἐκ τῶν συμπαθεστάτων προσώπων, ἅτινα αὕτη ἀναφέρει. Δι' αὐτὸ δὲν εἶναι τυχαῖον τὸ γεγονός, ὅτι πάντες σχεδὸν οἱ Ἀπόστολοι ἀπέθανον μετὰ μαρτυρικὸν θάνατον, ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπεσφράγισε τὸ ἔργον του μετὰ τὴν μαρτυρικὴν του θυσίαν, τὴν θυσίαν τοῦ Γολγοθᾶ. Τὸ μαρτύριον ἐπισφραγίζει καὶ δικαιοῦναι τὴν ἀλήθειαν τοῦ κηρύγματος. Καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ «Ἀρνίου» ἀπέφυγε τοῦτο, ὅπου ἐτεβάλετο, ἀλλὰ καὶ οὔτε εἶχε —οὔτε ἔχει καὶ σήμερον ἀκόμη— αὐτὸ τὸ δικαίωμα.

Ὁ θεμέλιος λίθος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ αἷμα τοῦ Γολγοθᾶ, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων. Δι' ὃ καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει: «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου, ὡς πορφύραν καὶ βύσσον τὰ αἵματα ἡ Ἐκκλησία σου στολισαμένη, δι' αὐτῶν βοᾷ σοι...».

Παραλλήλως πρὸς τὴν «Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν» τῆς Ἐκκλησίας, ἴσταται ἡ Μαρτυρικὴ Αὐτῆς Διαδοχὴ, ἀναγομένη οὐχὶ μόνον εἰς τὰς ἡμέρας τῆς «Πεντηκοστῆς» καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς τοὺς τοὺς βαθεῖς χρόνους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἡ ἀδιάκοπος καὶ συνεχὴς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μαρτυρικὴ κληρονομία ἀφυπνίζει καὶ ζωογονεῖ τοὺς χριστιανούς. Πόσον ἐλαμψεν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα μας ἡ Ἐκκλησία μετὰ τὰ μαρτύρια γνωστῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν;

Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἡ Ἐκκλησία παρὰ τὰ συντονισμένα πυρὰ, τὰ ὁποῖα δέχεται ἐξ ὀρισμένων ἄρτι ἐμφανισθέντων ὡς «σωτήρων» αὐτῆς, συνεχίζει νὰ διακονῆ τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον μετὰ τὴν ἰδίαν ἀγάπην καὶ στοργὴν, ὡς πάνποτε. Ἡ Ἐκκλησία ὡς καλὴ καὶ φιλόστοργος Μήτηρ παρέχει τὴν συνδομήν της εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἵνα ἀνεύρη ὁ σημερινὸς ὀδοπόρος τῆς τεταραγμένης αὐτῆς ζωῆς τὴν ἐν τοῖς πάθεσιν ἀμαυρωθεῖσαν θεῖαν εἰκόνα, ὑπὲρ ἧς Χριστὸς ἀπέθανεν, καὶ τὴν ἐν ταῖς βιοτικαῖς μερίμναις καθ' ἐκάστην ἀπολουμένην ἀξιοπρέπειάν του καὶ τιμὴν.

* * *

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας διηκόνησεν ὁ Ἅγιος Δημήτριος καὶ διακονεῖ ἕως σήμερον καὶ εἰς τὸ διηνεκές τὸ μαρτύριόν του καὶ ὁ περικαλλῆς ναὸς του εἰς τὴν Βυζαντινὴν Θεσσαλονικίην, ἱστάμενος εἰς τὸν τόπον τοῦ Μαρτύριου τοῦ Μεγαλομάρτυρος, ὡς νὰ σκέπη τὸν Μυροβλήτην Ἅγιον καὶ ἔλκων, ὡς καταθέλων μαγνήτης, ψυχὰς πρὸς τὸν Θεὸν Λυτρωτὴν. Ἀλλὰ καὶ τὴν πίστιν τὴν χριστιανικὴν ὁμολόγησεν ὁ Ἅγιος Δημήτριος μετὰ τὸ μαρτύριόν του καὶ διεκήρυξεν αὐτὴν καὶ ὁ Καλὸς Θεὸς ἐδέξατο τὴν θυσίαν του ὡς θυμίαμα εὐσομον καὶ ὡς μύρον πολύτιμον.

Εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον τὸ χρέος καὶ τοῦ σημερινοῦ πιστοῦ εἶναι τὸ ἴδιον μετὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν Μαρτύρων καὶ μετὰ τὴν ζωὴν τῶν Ἁγίων. Εἶναι ἡ συνεχὴς καὶ ἀδιάκοπος ἐν τῇ πίστει ἀνοδος. Εἶναι τὸ ξεκίνημα καὶ ἡ πορεία ἐκάστου πρὸς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ὅπως ἀκριβῶς τὴν ἐπίστευσαν, τὴν ἔζησαν καὶ τὴν ἐκήρυξαν οἱ Μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ αἱ μορφαὶ τῶν Ἁγίων. Εἶναι τὸ χρέος, τέλος, ὅλων τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας νὰ συντελοῦν εἰς τὴν πληρότητα τοῦ «ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου» ἐπὶ τῆς γῆς.

Μὴ ὑστερήσωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον ὀρθοδόξου μαρτυρίας καὶ χριστιανικῆς ζωῆς. Συνεργήσωμεν πάντες, ἵνα λάμπη εἰς τὸν κόσμον τὸ φῶς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀρχιμανδρίτης ΠΑΤΛΟΣ Κ. ΑΘΑΝΑΤΟΣ
Γραμματεὺς Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΣΚΟΠΟΙ, ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ, ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*

Ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης Ἀθηναγόρας τὸ ἔτος 1932, Ἀρχιεπίσκοπος τότε Ἀμερικῆς, ἀπήλυθε ἐγκύκλιο γράμμα «Παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς», σὸ ὁποῖο χαρακτήρησε τὴν ἴδρυση «Ἑλληνικῶν Ὁρθοδόξων Κοινοτήτων» σὲ Ἀμερικανικὸ ἔδαφος ὡς «μιά ἀπὸ τὰς θαυμαστάς ἐκείνας ἐκδηλώσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς ζωτικότητος», ποὺ «διαλαοῦσι τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτοῦ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων» καὶ ἀποτελοῦν «κέντρον ζωῆς θρησκευτικῆς, ἐθνικῆς, ἐκπαιδευτικῆς, κοινωνικῆς» καὶ «μέσον ἠθικῆς ἀναπλάσεως καὶ ἁγιασμοῦ».

Πράγματι, ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη καὶ πρόοδος τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν τελευταία κυρίως δεκαετία τοῦ 19ου αἰῶνα ποὺ σημειώθηκε ἡ πρώτη ἀξιόλογη ὄθηση σὸ μεταναστευτικὸ ρεῦμα τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ Νέο Κόσμο ὡς σήμερα, μαρτυρεῖ τὴν ἀλήθεια ποὺ ἐμπεριέχεται στὸν κλασσικὸ πᾶ ἀπὸ τὸ ὄρισμὸ τοῦ Ἀθηναγόρα γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Κοινότητα. Εἶναι ἀναμφισβήτητο ἱστορικὸ γεγονός ὅτι ἡ πνευματικὴ, θρησκευτικὴ, ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ διάσωση καὶ ἐξέλιξη τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς πολυεθνικῆς Ἀμερικανικῆς κοινωνίας ἐπετεύχθη στὰ πλαίσια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησιαστικῆς (Ὁρθοδόξου) Κοινοτήτος.

Ἡ Κοινότης στάθηκε ἰσχυρὸς φραγμὸς στὶς ἀφομοιωτικὰς δυνάμεις τοῦ Ἀμερικανικοῦ περιβάλλοντος καὶ προσέφερε στὸν Ἑλληνα μετανάστη τὶς συνθήκες, τὸ κλίμα καὶ τὰ πνευματικὰ μέσα ποὺ χρειάστηκε γιὰ νὰ διατηρήσει, νὰ καλλιεργήσει καὶ νὰ ἀναπτύξει τὴν πνευματικὴ του φυσιογνωμία καὶ ταυτότητα, ποὺ ὁ Ἀθηναγόρας σ' ἓνα ἄλλο ἐγκύκλιο γράμμα του (31 Ἰουλίου, 1935) εἶδε ὡς «τὴν μεγάλην ἡμῶν ὑπερηφάνειαν, ὅτι Ἑλληνες ἐσμέν».

* * *

«Ὁὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω ζήσεται ἄνθρωπος».

Ἡ Ἀμερικανικὴ Πολιτεία σὲ ἀντάλλαγμα σκληρῆς ἐργασίας πρόσφερε στὸν Ἑλληνα μετανάστη στέγη καὶ ἄρτο. Τοῦ ἔδωσε τὶς δυνατότητες νὰ ἐξασφαλίσει οἰκονομικὴ καὶ ὑλικὴ ἄνεση. Τοῦ ἔδωσε τὰ μέσα νὰ μεγαλώσει καὶ νὰ ἐκπαιδεύσει τὰ παιδιὰ του, ὅπως

* Διᾶλεξη ποὺ ἔγινε τὴν 27η Ἰανουαρίου 1980, σὸ «Χίλτον» Νέας Ἰόρκης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

ὁ ἴδιος ἐπιθυμοῦσε. Σεβάσθη καὶ προστάτευσε τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματά του. Τοῦ χάρισε τὴν δημοκρατικὴ ἐλευθερία καὶ κοινωνικὴ ἰσοτιμία. Τὸν νόθευσε καὶ τὸν ὠνόμασε πολίτη τῆς καὶ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ διαφεντέψει τὴν ψυχὴ του. Καὶ ἐδῶ, κατὰ τὴν ἀσκησὴ τοῦ δικαιώματός του νὰ διαφεντέψει τὴν ψυχὴ του, ἐξεδήλωσε διορατικότητα, πνευματικὴ δύναμη καὶ ζωτικότητα. Ἰδρυσεν τὴν κοινότητα, φρούριο προστασίας καὶ καλλιέργειας καὶ ἀναπτύξεως τῆς πνευματικῆς του φυσιογνωμίας καὶ ταυτότητος.

Τὸ Ἀμερικανικὸ περιβάλλον προσφέρει τὶς δυνατότητες γιὰ τὸ «ζῆν» καὶ ἡ Κοινότης προσφέρει τὰ πνευματικὰ μέσα καὶ στοιχεῖα, ποὺ μᾶς εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὸ «εὖ ζῆν». Ἡ ἰσορροπημένη ἐξασφάλιση καὶ τῶν δύο, τοῦ «ζῆν» καὶ τοῦ «εὖ ζῆν», στὴν πῶ ψηλὴ κατὰ τὸ δυνατόν βαθμίδα, συνθέτουν τὸ «ἰδεῶδες» πρὸς τὸ ὁποῖο καὶ μεῖς πρέπει νὰ προσβλέπουμε καὶ νὰ ἐπιδιώκουμε, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιὰ μας πρέπει νὰ διδάξουμε νὰ προσβλέπουν καὶ νὰ ἐπιδιώκουν.

Μὲ τὴ βοήθεια τῆς καλῆς καὶ μεθοδικῆς χρήσης τῆς ἰδιοφυίας μας, τῶν ἱκανοτήτων μας καὶ τοῦ χρόνου μας εἶναι δυνατόν στὴν ἐλεύθερη, καπιταλιστικὴ καὶ τεχνολογικὴ σημερινὴ κοινωνία νὰ προοδεύσουμε καὶ νὰ ἀποκτήσουμε τὰ ὑλικά ἀγαθὰ τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ δὲν μᾶς ἐξασφαλίζουν πνευματικὴ ὑγεία. «Πνευματικὴ ὑγεία», γράφει ἡ Ἀνθρωπολόγος Margaret Mead, ἀνομιάζουμε τὴ νέα ἐπιδίωξη τοῦ εἶδους τῆς ζωῆς, ποὺ δὲν τονίζει τόσο πολὺ τὴν περιποίηση τοῦ σώματος ὅσο τὴν καλλιέργεια τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς.

Πραγματικά, «τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδίσει τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;»

Μέσα στὴν περίμετρο τοῦ κοινοτικοῦ χώρου ὑπάρχουν οἱ προϋποθέσεις, διατηροῦνται καὶ δρῶν οἱ δυνάμεις ποὺ μᾶς διασφαλίζουν τὸ «εὖ ζῆν», ἢ «πνευματικὴ ὑγεία» ἢ τὴν «πνευματικὴ μας φυσιογνωμία καὶ ταυτότητα». Διότι:

α) Διὰ τῆς Κοινοτήτος διατηροῦμε τὸν πνευματικὸ μας δεσμὸ μὲ τὴν ὁμογένεια ποὺ εἶναι ἡ προέκταση τῆς οἰκογενείας μας καὶ κατ' ἐπέκταση ὁ συνδεδειμένος κρίκος πρὸς τὴ Φυλὴ, τὸ Ἔθνος, ὅπου διαφυλάσσεται ἡ κιβωτὸς τοῦ πνευματικοῦ μας πολιτισμοῦ.

Τὸ άτομο, μόνο σὲ σπάνιες περιπτώσεις εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσει καὶ νὰ αὐξηθεῖ πνευματικὰ ἂν ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὸ σύνολο. Ἡ ἱστορικὴ ἀπάντηση τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ διαπίστωση αὐτὴ εἶναι ἡ ἴδρυση τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ὀρίζεται ὡς τὸ σύνολο πιστῶν ποὺ ἀποδέχονται τὸ Χριστὸ ὡς ἀρχηγὸ καὶ Σωτῆρα. Ἀλλὰ καὶ ἡ σύγχρονη Ἀνθρωπολογία τὴν ἀπομόνωση καὶ ἀποκοπὴ τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὸ φυλετικὸ σύνολο τὴ θεωρεῖ ταυτόσημη μὲ τὸν πνευματικὸ μαρασμό. Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ ἀτόμου ἀρχίζει στὴν οἰκογένεια καὶ στὴν περίπτωσή μας ὀλοκληρώνεται στὴν περίμετρο τῆς κοινοτικῆς ζωῆς, ὅπου καίει ἡ φλόγα τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ τῆς φυλῆς.

Ἡ ἄποψη αὐτὴ οὔτε σ ω β ι ν ι σ τ ι κ ῆ ἀλλὰ οὔτε καὶ ἀ ν τ ι α μ ε ρ ι κ α ν ι κ ῆ εἶναι. Δὲν εἶναι σωβινιστικὴ γιατί δὲν ἀντιπροσωπεύει ἀδιαφώτιστο πατριωτισμὸ καὶ δὲν ἐμπεριέχει μισαλλοδοξία καὶ προκατάληψη ἐναντίον ἄλλων ἐθνικῶν ομάδων. Δὲν εἶναι ἀντιαμερικανικὴ γιατί δὲν μειώνει τὴν ἀγάπη μας πρὸς τὴ θετὴ μας πατρίδα, τὴν Ἀμερικὴ καὶ συμφωνεῖ ἀπόλυτα μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συντάγματος μιά ἀπὸ τίς ἐπιδιώξεις τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ἐξασφάλιση στοὺς πολίτες τῆς χώρας τῶν ἀγαθῶν τῆς ἐλευθερίας γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ τὰ παιδιά τους.

6) Ἡ Κοινότητα προσφέρει τὸν κατάλληλα διασκευασμένο φυσικὸ χῶρο, τὴ στέγη, γιὰ μιὰ πολυδιάστατη συλλογικὴ μας ἔκφραση συνθετικὰ στοιχεῖα τῆς ὁποίας εἶναι: ἡ θρησκευτικὴ Λατρεία, οἱ κοινωνικὲς καὶ πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις, ἡ καθηγητικὴ διδασκαλία, ἡ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πολιτιστικῆς ἱστορίας, ὁ ἀθλητισμός.

Μὲ πολλές καὶ βαρεῖες οικονομικὲς θυσίες καὶ στερήσεις ἔχουμε ἰδρύσει σ' ὅλα τὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα τῆς μεγάλης αὐτῆς χώρας 530 κτιριακὰ συγκροτήματα, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν μιὰ οικονομικὴ ἐπένδυση τοῦλάχιστον μισοῦ δισεκατομμυρίου δολλαρίων καὶ γιὰ τὴ συντήρηση καὶ αὐτῶν καὶ τοῦ πνευματικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἔργου ποὺ ἀσκεῖται σ' αὐτὰ ἐπενδύουμε κάθε χρόνο περισσότερα ἀπὸ 120 ἑκατομμύρια δολλάρια.

γ) Στὴν Κοινότητα ποὺ δοῦν καὶ ἐξελίσσεται ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση καὶ ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ ἔκταση τῆς πνευματικῆς μας κληρονομίας, τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ Γράμματα, ἔχουν ἤδη μελετηθεῖ καὶ ἀναλυθεῖ καὶ ἔχουν ἀποκρυσταλλωθεῖ στὸ χάρτη τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων (φιλοσοφία) καὶ τὰ προγράμματα μιᾶς διὰ βίου παιδείας τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Σήμερα γνωρίζουμε ὅτι τὰ Ἑ λ λ η ν ο χ ρ ι σ τ ι α ν ι κ ᾶ Γ ρ ᾶ μ μ α τ α ταυτίζονται μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία καὶ εἶναι ἓνα θαυμάσιο μωσαϊκὸ τὰ συνθετικὰ στοιχεῖα τοῦ ὁποίου εἶναι καρποὶ τῆς ἰδιοφυΐας καὶ ἱστορικῆς ἐμπειρίας τοῦ οἰκογενειακοῦ

τοῦ κοινωνικοῦ, τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ βίου τοῦ λαοῦ μας. Ξέρουμε ἀκόμα ὅτι συνδέονται μὲ τίς μεγάλες ὥρες τῆς δημιουργίας ἀλλὰ καὶ τῶν δοκιμασιῶν τοῦ Ἔθνους μας καὶ γι' αὐτὸ φέρουν τὴ σφραγίδα τῆς ἀντοχῆς στὴ φθορὰ τῶν ἀλλαγῶν ποὺ ἐπιβάλλονται ἀπ' τὴ ροὴ τοῦ χρόνου.

Ἀκούγεται βέβαια καὶ ἡ ἄποψη ὅτι δὲν ὑπάρχει ὀργανικὴ σχέση τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ σκέψη καὶ τὴν Ἑλληνικὴ σοφία. Μερικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ποὺ ἀνήκουν στὴ χρονικὴ περίοδο τῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Ρωμαϊκὸ κράτος ταύτισαν τὸ Χριστιανισμὸ μὲ τοὺς φανατικοὺς διώκτες του καὶ ἀπὸ ἀντίδραση ζήτησαν νὰ ξεχωρίσουν τὸν Χριστιανισμὸ ἀπὸ τὸν Ἑθνισμό.

Οἱ λίγοι αὐτοὶ ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τὸν ἄγνωστο συγγραφέα τῆς Ἀποστολικῆς Διδαχῆς (2ος αἰώνας), ποὺ ἔγραψε ὅτι ὁ Χριστιανὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη «ξένων λέξεων ἢ νόμων ἢ ψευδοπροφητῶν. Αὐτὰ πλανοῦν τοὺς νέους καὶ ὀδηγοῦν ἔξω τῆς πίστεως». Τὸν ἀπολογητὴ Ἀριστείδη (2ος αἰώνας), ὁ ὁποῖος ἔγραψε ὅτι οἱ Ἕλληνες «ἐμωράνθησαν χεῖρον τῶν Χαλδαίων» ἀποδεχόμενοι πολλοὺς θεοὺς «παντείων παθῶν καὶ παντοδαπῶν, δημιουργοὺς ἀνομημάτων» καὶ τὸν Τερτυλλιανὸ (2ος αἰώνας) ποὺ δίδασκε ὅτι «οἱ φιλόσοφοι εἶναι οἱ πατριάρχαι τῶν αἰρετικῶν» καὶ ὅτι «οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ φιλοσόφου καὶ χριστιανοῦ, μεταξὺ μαθητῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ οὐρανοῦ, μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Ἱερουσαλὴμ, Ἀκαδημίας καὶ Ἐκκλησίας».

Τὶς ἀπόψεις αὐτὲς ἀναμασοῦν σήμερα καὶ ἐδῶ ἀλλὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα ὅσοι κάτω ἀπὸ προτεσταντικὲς ἐπιδράσεις ἐπιμένουν νὰ θεωροῦν τὸν Χριστιανισμὸ σὰν μιὰ ἐπανεκδόση τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ ὄχι σὰν σύνθεση στοιχείων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ μονοθεϊσμοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ Λόγου καὶ τῆς ἐν Χριστῷ νέας ἀποκαλύψεως, ὅπως τὸν κατανόησαν καὶ τὸν ἐδίδαξαν οἱ μεγάλοι πατέρες καὶ θεολόγοι τῆς Ἀνατολῆς.

Τὴν ὀφειλὴ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας στὴν Ἑλληνικὴ σοφία τὴν ἀναγνωρίζει πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του ὀφειλέτη «Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις». Ἀλλὰ καὶ ὁ φιλόσοφος Ἰουστίνος (2ος αἰώνας) ἐξακολουθοῦσε καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στὸν Χριστιανισμὸ νὰ φοράει τὸν φιλοσοφικὸ τρίβωνα καὶ νὰ χαίρεται τὰ διδάγματα τοῦ Πλάτωνα καὶ νὰ διδάσκει ὅτι σπέρματα τοῦ Λόγου (τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας) φωτίσανε τοὺς ἔθνικοὺς φιλοσόφους καὶ τοὺς καταστήσανε ἱκανοὺς «ἀμυδρῶς δοῦν τὸν ὄντα» καὶ νὰ διδάξουν «σπέρματα ἀληθείας».

Ἀναλυτικὴ ὅμως ἀπάντηση στὸ θέμα τῶν σχέσεων τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας πρὸς τὸν Χριστιανισμὸ δίδει ὁ Μέγας Βασίλειος στὴν παιδαγωγικὴ του πραγματεία πρὸς τοὺς νέους ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Πῶς ἂν ἔξ' Ἑλληνικῶν ὀφελοῖντο λόγων» (Γιὰ τὸ πῶς νὰ ὀφελοῦνται ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα). Ὁ Μέγας Βασίλειος διδάσκει τὴν ὀργανικὴ καὶ δημιουργικὴ σχέση

τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπ' τὴν ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμὸς. Ἀναφέρομε μερικὰ ἀποσπάσματα:

«... Ὁδηγὸς μας στὴν ἐδῶ κάτω ζωὴ εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή, ποὺ ἡ γλώσσα της ἔχει πολὺ μυστήριο. Ὅσο ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀκόμα μικρὴ ἡλικία, εἶναι φυσικὸ νὰ μὴ καταλαβαίνει τὴ βαθειὰ της σημασία. Τί κάνει λοιπόν; Προγυμνάζεται μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σὲ ἄλλα κείμενα, ὅχι ἐντελῶς ξένα, ποὺ μοιάζουν μὲ καθρέπτες σὲ σκιές... Ἔχουμε κι ἐμεῖς μπροστὰ μας μιὰ μάχη. Τὴ μεγαλύτερη ἀπ' ὅλες. Γιὰ νὰ ἐτοιμασοῦμε, πρέπει νὰ γυμνασοῦμε, νὰ κοπιᾶσουμε. Πῶς θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ προγύμναση; Μὲ τὸ νὰ γνωρίσουμε καλὰ τοὺς ποιητές, τοὺς πεζογράφους, τοὺς ρήτορες κι ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θὰ μᾶς προσφέρουν κάτι γιὰ νὰ δυναμώσουμε τὴν ψυχὴ μας».

Καὶ πῶς κάτω:

«... Γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τ' ἄλλα ζῶα, τὰ λουλούδια εἶναι καλὰ μονάχα γιὰ τὸ ἄρωμά τους καὶ τὸ χρώμα τους. Γιὰ τὶς μέλισσες, ὅμως, ὑπάρχει σ' αὐτὰ καὶ κάτι ἄλλο: τὸ μέλι. Ἔτσι κι ἐδῶ. Ὅσοι στὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων δὲν ἀναζητοῦν μονάχα τὴ γλύκα καὶ τὴ χάρη τοῦ λόγου, μποροῦν ν' ἀποκομίσουν καὶ κάποια ὠφέλεια γιὰ τὴν ψυχὴ. Πρέπει, λοιπόν, αὐτὰ τὰ συγγράμματα νὰ τὰ σπουδάζουμε ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τῶν μελισσῶν...».

Ὅσοι ἀκόμα δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν φύση καὶ ἔκταση τῶν ἐξελιξέων τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας ταυτίζουσι λανθασμένα τὴν Ὁρθοδοξία μὲ ἐπὶ μέρους ἐξελιξεις ποὺ ἔλαβαν χώρα στὴν περίμετρο τοῦ θεολογικοῦ στοχασμοῦ καὶ ἐπεβίωσαν, κυρίως, μετὰ τὸν 11ον αἰώνα, ὡς μορφὲς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς διδασκαλίας. Τέτοιες ἐκφάνσεις τοῦ θεολογικοῦ στοχασμοῦ ἀντιπροσωπεύονται ἀπ' τὸν θεοκεντρικὸ καὶ τὸν χριστοκεντρικὸ μυστικισμό, ποὺ στηρίζονται στὰ συγγράμματα τοῦ Διονυσίου Ἀρειοπαγίτου καὶ τὸν Ἡσυχασμὸ, ὁ ὁποῖος ἄνθισε κατὰ τὴν 14ῃ ἑκατονταετηρίδα στὰ Μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἀνάλογες διδαχὲς προωθοῦνται ἀπὸ θεολόγους τῶν Σλαβικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, γιὰ τὶς ὁποῖες ἡ φράση Ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία ἀποτελεῖ πέτρα σκανδάλου. Αὐτοὶ διδάσκουν ὡς Ὁρθοδοξία τὸν Ἡσυχασμὸ, τοὺς νηπτικὸς πατέρες καὶ τὸ θεοκεντρικὸ καὶ χριστοκεντρικὸ μυστικισμό τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀρειοπαγίτου ἐπιμένουν δὲ νὰ ἀγνοοῦν τὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία τῶν πατέρων τοῦ Χριστοῦ αἰῶνος τῆς Ἐκκλη-

σίας, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ, τοῦ Μεγάλου Φωτίου καὶ Ἱεραρχῶν ὅπως ἦταν ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μιχαὴλ Ἀκομινᾶτος (12ος αἰώνας), ὁ ὁποῖος στὰ συγγράμματά του συνεδύασε, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Βασίλειος Στεφανίδης «μετὰ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Χριστιανισμόν, ἀγάπη πρὸς τὴν κλασσικὴ Φιλοσοφία καὶ πρὸς τὴν πατρίδα.».

Ἐμεῖς πάντως ὡς Ὁρθοδοξία ἐννοοῦμε καὶ διδάσκουμε μὲ τὰ κοινοτικά μας προγράμματα (Θρησκευτικὴ Λατρεία, Κατηχητικὴ καὶ Ἑλληνικὴ Παιδεία) τὴ γλώσσα καὶ τὰ πνευματικὰ προϊόντα τοῦ Λόγου, τῆς Τέχνης καὶ τῆς Θρησκείας τοῦ λαοῦ μας, ποὺ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν τριῶν χιλιάδων ἐτῶν τῆς ἱστορίας μας ὠρίμασαν καὶ μεγάλωσαν μὲ τὴ ζεστασιὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἡλίου καὶ τὴ θωπεῖα τῆς γαλάζιας ἑλληνικῆς θάλασσας. Ὅταν δὲ ὁ Θεὸς θέλησε νὰ λάβει σάρκα γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο τοῦ προσέφερε τὸ «σκεῦος» ποὺ χρειάστηκε γιὰ νὰ ἐγκλείσει τὸ μῦθο τῆς διδασκαλίας του.

Στὸ φῶς μιᾶς τέτοιας ἐρμηνείας τῆς Ὁρθοδοξίας ἀναδύονται καθαρὲς καὶ συγκεκριμένες οἱ ἀντιλήψεις γιὰ τὴν ἔννοια καὶ τὸ σκοπὸ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς μας, προσφέρονται θετικὲς καὶ διαφωτιστικὲς ἀπαντήσεις στὰ βαθύτερα ἐρωτήματα τῆς ψυχῆς καὶ κείνται ὅλα τὰ ζεῖδωρα στοιχεῖα ποὺ ὀδηγοῦν τὴ θέληση στὸν ἠθικὸ καὶ δημιουργικὸ βίον.

Στὸ φῶς μιᾶς τέτοιας ἐρμηνείας τῆς Ὁρθοδοξίας διαγράφονται μὲ κρυστάλλινη καθαρότητα οἱ σχέσεις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸν κόσμον: τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς συνανθρώπους του, τὰ δικαιώματά του, ὁ προορισμὸς τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας, ἡ φιλία, τὸ σέξ, ἡ ἀξία τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἡ πραγματικὴ ἀξία τῶν προϊόντων τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνολογικῆς προόδου, ἡ ἀξία τῆς Τέχνης καὶ τῆς ψυχαγωγίας.

Μὲ λίγα λόγια τὸ μυστήριο τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ κάτω ἀπ' τὸ φῶς μιᾶς πνευματικῆς ἐμπειρίας τριῶν χιλιάδων ἐτῶν ἐρμηνεύονται σωστὰ χωρὶς τὴν βοήθεια ποὺ παρέχεται μεμονωμένα ἀπ' τὸν φιλοσοφικὸ στοχασμὸ, τὸν Ἱστορικὸ Ὑλισμὸ ἢ καὶ ἀκόμα τὴν Τεχνολογία καὶ τὶς Φυσικὲς καὶ Θετικὲς ἐπιστῆμες.

(Συνεχίζεται)

EMMANOYTHA XATZHEMMANOYTHA

Διευθυντὴς Παιδείας

Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπί τῇ ἐν Ἑλλάδι παραμονῇ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ μεγίστης χαρᾶς ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλλὰς ἐφιλοξένησε προσφάτως ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὴν Σεβασμίαν Κορυφὴν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτιον, ὅστις μετὰ τῶν διακεκριμένων Ἱεροσολύμων καὶ λοιπῶν Κληρικῶν συνεργατῶν του βασιάζει τὸ βάρος τόσον τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν μᾶζ ἑνωτικῶν περιούχῃ τῆς ὑδρογείου, ὅσον καὶ τῆς περιφρονησεως τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῶν λοιπῶν σεπιῶν προσκνημάτων τῶν περιούχων, αἵτινες ἔχουν τὸ μοναδικὸν προνόμιον νὰ ἐπιδεικνύουν τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν πρώτων Χριστιανῶν μαρτύρων.

Αἱ ἐν Ἀθήναις ἐπαφαὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου μετὰ τῶν ἡγετῶν καὶ λοιπῶν παραγόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας κατέστησαν τοῖς πᾶσι συνειδητὸν, ὅτι δέον νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ ἐμψύχου δυναμικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἧτις εἶναι ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν.

Γενικὴ εἶναι ἡ εὐχή, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς δωρηταὶ τῷ Μακαριωτάτῳ Πατριάρχῳ κ. Βενέδικτῳ ἔτη πολλὰ καὶ ἐπιδαφιλεῦν Ἀντιῶ τὴν ὡς ἀειτοῦ ἀνακαινιζομένην θαλασσοῖτητα.

Σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτος, κατὰ τὸ πρὸς τιμὴν Ἀντιῶ παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπίσημον γεῦμα, ἀπαντῶν εἰς προσφωνήσεις τοῦ Πρωτάρχεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Κοσμητοροῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀνεφέρθη εἰς τὰς ἀρρήτους σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας, τῆς ἰσχυρῆς χαρακτηριστικῆς ὅτι «ἡ Θεολογία ἐστὶ λειτουργία ἐν τῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ὅτι «διὰ τῆς Θεολογίας, ὑψηρομένης ὑπὸ τε κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἡ Ἐκκλησία κατέδειξε τὴν διαφοροποίησιν τῆς αἰρετικῆς κακοδοξίας ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ διησφάλισε τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας τῶν

πιστῶν, διὰ τῆς μεθέξεως αὐτῶν ἐν τῷ θεανθρωπίνῳ σώματι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ ἐνυποστάτῳ ἀληθείᾳ τῆς Ἐκκλησίας».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, κατὰ τὴν διακρίνουσιν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, «ἡ Θεολογία ἐστὶν ἀναπαλλοτριώσιμον καὶ ὀργανικὸν στοιχεῖον τῆς Ἐκκλησίας, διὸ καὶ οὐδόλως νοεῖται ἀυτονομημένη ἀπὸ τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Δι' αὐτῆς ἢ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ βιουμένη ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐμπειρία ἐν τοῖς μυστηρίοις γίνεται μαρτυρία πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».

Ἐπί τῇ τεσσαρακονταετηρίδι.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐορτάσῃ τὴν συμπλήρωσιν τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, καθ' ἣν σύσσωμος ὁ Ἕλληρικὸς λαὸς εἶπε τὸ «Ὁχῶ» εἰς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ πρὸς παράδοσιν εἰς αὐτὸν τῆς πατρίδος γῆς μας.

Ἡ τεσσαρακονταετηρίς αὕτη πρέπει νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἀναζωπυρωθῇ ὁ λαμπρὸς ἐορτασμός τῆς ἐπετείου ταύτης, ὅστις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπεδυναμώθη, ὡς μὴ ὄφειλεν, ὀλονὲν καὶ περισοτέρον.

Ἐὰν ἡ ἱστορικὴ μνήμη τοῦ Ἔθνους πρέπει νὰ παραμένῃ πάντοτε ἀκαμάτια καὶ ζωηρά, πολὺν περισσότερον πρέπει νὰ συμβαίη τοῦτο, ὅταν ἀναμνησκόμεθα ἱστορικῶν γεγονότων, ἅτινα ἀποδεικνύουν, ὅτι ἡ ἐμμονὴ εἰς τὰς μακροχρόνους παραδόσεις τοῦ Ἔθνους ὀδηγεῖ πάντοτε αὐτὸ εἰς τὴν δόξαν καὶ εἰς ἡρωικὰ κατορθώματα.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940 ἀφύπνισε ἐκ τοῦ ληθάργου δόλοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν ἐδίδαξεν, ὅτι αἱ πνευματικαὶ ἀξίαι καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις, αἵτινες εἶναι πολὺ ἰσχυρότεροι τῆς ὑλικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὀμῆς βίας, ἀποτελοῦν τὸ θεμέλιον, ἐφ' οὗ δέον νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ ζωὴ τῶν λαῶν.

Ὅθεν ἂς κινητοποιηθοῦν πάντες οἱ ἀρμόδιοι, ἵνα ὁ ἐορτασμός τῆς λαμπρᾶς ἐπετείου γίνῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πανηγυρικώτερον καὶ κληθῇ οὕτω πρὸ πάντων ἢ νέα γενεὰ τῶν Ἑλληνοπαίδων πρὸς οἰκείωσιν τῶν ἰδανικῶν, ἅτινα ἐμπνεοῦν τὸ «Ὁχῶ» ἐναντίον παντὸς ἐξευτελιστικοῦ συμβιβασμοῦ.

«Ἑλληνική Θεολογική Βιβλιογραφία».

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Ὀμοι. Καθηγητοῦ τοῦ Παν. Ἀθηνῶν κ. Κ. Γ. Μπόνη διευθυνόμενον περιοδικὸν («Θεολογία»), ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τοῦ πεντηκοστοῦ του τόμου, προσφέρει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ τὴν συστηματικὴν καὶ μεθοδικὴν ἀναγραφὴν τῶν πάσης φύσεως δημοσιευμάτων, ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὰς ἑλληνικὰς θεολογικὰς σπουδὰς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνική Θεολογική Βιβλιογραφία», ὡς ἐτήσιον δημοσίευμα, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1977.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκδοσις, ἣτις ἐγένετο ἐπιμελεία τοῦ κ. Ἀδαμαντίου Στ. Ἀνεσιτίδη, ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν παροχὴν ἐνὸς εἰδικωτέρου βιβλιογραφικοῦ ὄργανου, ἀπευθυνόμενου κυρίως πρὸς τὸν Ἕλληνα θεολόγον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν μὴ Ἕλληνα μελετητὴν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παροχῆς εἰς αὐτὸν μιᾶς πληρεστέρας εἰκόνας τοῦ ἑλληνικῆς συμβολῆς εἰς τὴν θεολογίαν ὡς ἐπιστήμην.

Οὕτως ἡ «Θεολογία» διὰ τῆς λαμπρᾶς ταύτης προσφορᾶς τῆς συμβάλλεται οὐ μόνον εἰς τὴν προώθησιν τῶν παρ' ἡμῖν θεολογικῶν σπουδῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νὰ καταστῇ γνωστὴ εἰς τοὺς διεθνεῖς θεολογικοὺς κύκλους ἢ ἐν μέσῳ τοσοῦτων ἀντιξοοτήτων ἀνάπτυξις τῆς ἑλληνικῆς θεολογικῆς σκέψεως καὶ συγγραφικῆς παραγωγῆς.

Τὰ ἀποκαλυπτήρια ἀνδριάντος τοῦ Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ.

Μετὰ συγκινήσεως τὸ Χριστιανὸν πληρώμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπληροφόρηθη ἐκ τοῦ Τύπου, ὅτι εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως Ἀρξῆς καὶ εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ἀράχθου ἐγένοντο πρῶτων ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ὑπὸ τοῦ γλύπτου Τριάντη φιλοτεχνηθέντος ἐπιβλητικοῦ ὀρειχαλκίνου ἀνδριάντος τοῦ Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ.

Ὁ Ἕλληνας οὗτος μοναχός, ὅστις δέοντως προσβλήθη ὑπὸ ὀγκώδους συγγραφῆς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ἀειμνήστου Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, δικαίως θεωρεῖται ὡς «φωτιστὴς τῶν ρώσων» καὶ ὡς συνεχιστὴς ἐν Ρωσίᾳ τοῦ ἔργου τῶν ἀδελφῶν Θεσσαλονικέων ἱεραποστολῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Ὁ ἐκ τῆς Μονῆς Βατοπεδίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὀρμηθεὶς μοναχός οὗτος εἰργάσθη ἐν Ρωσίᾳ διὰ τὴν

ἀναθεώρησιν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀνιορθοδόξων αἰρετικῶν δοξασιῶν, διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς ποιότητος τοῦ ρωσικοῦ μοναχισμοῦ, διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῶν ρωσικῶν μοναστηρίων, διὰ τὸν ἐξοβελισμόν τῆς τυπολατρίας, διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν τῆς ἐν Ρωσίᾳ κοινωνικῆς ζωῆς, διὰ τὴν σύγκρουσιν τοῦ μετὰ τοῦ διεφθαρμένου κατεστημένου, διὰ τὴν ἀρύπνισιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν Ρώσων ὑπὲρ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων καὶ διὰ τὴν ἐν γένει προβολὴν τοῦ δυναμισμοῦ τοῦ ἑλληνορθόδοξου πνεύματος. Ὁ τάφος τοῦ ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σεργίου εἶναι συνεχῆς υπόμνησις τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς τὴν Ρωσίαν ὁ Ἕλληνας οὗτος μοναχός.

Εὐχόμεθα ὅπως τάχιστα ἀχθῆ εἰς πέρας ἡ προσπάθεια, ἣτις, συμφώνως πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφεῖμ, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἐν Ἀρξῆ μεγολοπρεποῦς ναοῦ, ἀφιερωμένου εἰς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου φωτιστοῦ.

Εὐγλωττος φωνὴ διαμαρτυρίας.

Ἡ συνελθούσα ἐν Λευκωσίᾳ 24ῃ Γενικῇ Συνέλευσις τῆς Διεθνoῦς Κινήσεως Φοιτητῶν καὶ Νέων ἔδωκεν ἀφορμὴν, ἵνα οἱ μετασχόντες αὐτῆς ἐκφράσουν τὸν ἀποροπιασμόν των διὰ τὰς βαρβαρότητας, αἵτινες διεπράχθησαν ἐν Κύπρῳ ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων. Μάλιστα ἐν ψηφίσματι, ὅπερ ἐξεδόθη ὑπ' αὐτῶν καταδικάζεται ἡ συνεχιζομένη παραβίασις τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος καὶ κυριαρχίας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων κατοχῆς καὶ ἀποδοκιμάζεται ἐντόνως «ἡ προσπάθεια τῆς Τουρκίας νὰ ἀλλάξῃ τὸν δημογραφικὸν χαρακτῆρα τῆς νήσου μὲ τὴν ἐγκατάστασιν χιλιάδων Τούρκων ἐποίκων εἰς τὰς κατεχομένης περιοχάς». Ἐν τῷ αὐτῷ ψηφίσματι ζητεῖται «ἡ ἄμεσος καὶ ἄνευ ὄρων ἀποχώρησις ὅλων τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ Τούρκων ἐποίκων ἀπὸ τοῦ ἔδαφους τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ ἐπιστροφή ὅλων τῶν προσφύγων εἰς τὰς ἐστίαι των, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ ἀπόδοσις εἰς αὐτοὺς τῆς περιορίας των».

Ἡ τόσον εὐγλωττος αὕτη φωνὴ τῆς διαμαρτυρίας θὰ ἔπρεπε συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως νὰ ἐπαναλαμβάνεται εἰς πάσας τὰς διεθνεῖς συνάξεις καὶ συναντήσεις μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς θὰ διασπᾶσουν τὸν κλοιὸν τῆς ἀδιαφορίας των καὶ θὰ θελήσουν τὴν λύσιν τοῦ δράματος τῆς Κύπρου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Η Δ. Ί. Σύνοδος σε μιὰ από τις τελευταίες συνεδριάσεις της, ύστερα από σχετική αναφορά του Σεβ. Μητροπολίτη Έλασσόνας κ. Σεβαστιανού, Τοποτηρητή της Ί. Μητροπόλεως Τρίκκης και Σταγών, ένέκρινε την απόφασι των Καθηγουμένων των πέντε Ιερών μονών των Μετεώρων να μὴν επιτρέψουν τὸ «γύρισμα» κινηματογραφικῆς ταινίας με γκαγκστερικό περιεχόμενο, σκηνές βίας, φόνων καὶ έρωτισμοῦ στὸν Ιερό χώρο των Μετεώρων.

Έξ άλλου, όπως έγινε γνωστό, τὸ Υπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν ἐνημέρωσε τὴν Δ.Ί.Σ. ὅτι ἀπαγόρευσε τὴν κινηματογράφισι σκηνῶν κοντὰ σὲ ἀρχαιολογικούς καὶ θρησκευτικούς χώρους των Μετεώρων.

● Η συμμετοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος στὸ Συνέδριο της Ἐπιτροπῆς Οικογενειακῆς Ἀγωγῆς, ἡ ὁποία ἀνήκει στὸ Γραφεῖο Οικογενειακῆς Ἀγωγῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιῶν, στὴν Ἀλεξάνδρεια (10 ἕως 15 Νοεμβρίου) ἀποφασίσθηκε πρόσφατα ἀπὸ τὴ Διαρκή Ί. Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Ἀντιπρόσωπος της Εκκλησίας της Ελλάδος ὁρίσθηκε, με τὴν ἴδια ἀπόφασι, ὁ Ἐπιμελητὴς της Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος.

Σύμφωνα με τὴν ἴδια ἀπόφασι της Ί. Συνόδου, ὁ κ. Σταυρόπουλος θὰ ὑποβάλῃ στὴν Ἐκκλησία μετὰ τὸ πέρας των εργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, σχετικὴ ἔκθεσι των εργασιῶν καὶ των ἀποφάσεων της Ἐπιτροπῆς.

● Η δωρεὰν ἐγγραφή καὶ παρακολούθησι των μαθημάτων γὰ τὴν ἐξοικειωσι με τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα, στὴν Πανεπιστημιακὴ Φοιτητικὴ Δέσχη, εἶναι αωστὸ καὶ δίκαιο νὰ ἰσχύῃ καὶ γὰ τὸς ἀλλοδαποὺς ὑποτρόφους της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ, ἡ Διαρκὴς Ί. Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος ἔστειλε πρόσφατα σχετικὸ ἔγγραφο πρὸς τὴν Γεν. Δ/νοι Ἀνωτάτης Ἐκπαιδύσεως τοῦ Υπουργεῖο Παιδείας, στὸ ὁποῖο ἀναφέρονται μετὰξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Η Ἐκκλησία της Ελλάδος χορηγεῖ κατ' ἔτος εἰς τὰ πλαίσια των μορφωτικῶν ἀνταλλαγῶν μετὰ των ἄλλων ὁμοδόξων ἀλλὰ καὶ των ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν περὶ τὰς εἰκοσιν ὑποτροφίας εἰς ἀλλοδαποὺς σπουδαστὰς διὰ θεολογικάς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

»Οἱ ἐν λόγῳ ὑπότροφοι κληρικοί καὶ λαϊκοί, κατὰ τὸ πλεῖστον ὀρθόδοξοι, μετὰ τὸ πέρας των σπουδῶν των ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς χώρας των ἀποβαίνουν θετικοὶ παράγοντες εἰς τὰς σχέσεις της Εκκλησίας ἡμῶν μετὰ των λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἐθνους ἡμῶν φίλοι καὶ ὑποστηρικταί».

Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν.

Η ὁπηρεσία της «Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» της Ί. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν πραγματοποιήσε τὴν 30ῃ Σεπτεμβρίου σὺναξι στὸ Διορθόδοξο Κέντρο (Ί. Μονὴ Πεντέλης), ἐφημερίων καὶ κοινωνικῶν λειτουργῶν, πού θὰ ἀσχοληθοῦν με τὸν ἐφετεινὸ «Ἐρανο Ἀγάπης», ὁ ὁποῖος θὰ διενεργηθῇ τὸν προσεχῆ Δεκέμβριο.

Ο Διευθυντὴς της «Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Ἀδώνος κ. Παντελεῖμων μίλησε γὰ τὰ εὐαγγέλιον ἰδρύματα της Ί. Ἀρχιεπισκοπῆς, πού ἕνας ἀπὸ τὸς πόρους των προέρχεται ἀπὸ τὸν παραπάνω ἔρανο καὶ ἔδωσε ὁδηγίες γὰ τὴν ἀποδοτικὴν διεξέργειά του.

Ἀκολούθησε εἰσήγησι τοῦ Δημοσιογράφου κ. Χρ. Θεοδώρου, Διευθυντοῦ Δημοσιῶν Σχέσεων καὶ Τύπου της Ί. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ συντονιστοῦ της σὺνάξεως, με θέμα τὸ φιλικὸ ἔργο της Εκκλησίας μας, πού πολλοὶ τὸ ἀγνοοῦν.

Στὴ συνέχεια διάφοροι ἐκπρόσωποι των Ἐνοριῶν ἐξέθεσαν ἀπόψεις τους γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ ἔρανου. Τὴ σὺναξι κατέκλεισε με συμπαρασματολογία καὶ εὐχαριστίες πρὸς τὸς παρισταμένους ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀδώνος. Παρέστησαν ἐπίσης καὶ μίλησαν σχετικὰ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Διακείας κ. Ἀλέξιος καὶ ὁ Πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος Εὐδας.

Ί. Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως.

Με τὸν τίτλο «Ὁ σαλπικιτῆς τοῦ Ἐβρου» κυκλοφόρησε ἀπὸ τὴν Ί. Μητρόπολι Ἀλεξανδρουπόλεως νεανικὸ ἔντυπο, τὸ ὁποῖο θὰ διανέμεται δωρεὰν στοὺς μαθητὰς των Γυμνασίων καὶ Λυκείων της περιφερείας.

Πρόκειται γὰ ἕνα καλαισθητὸ τετρασέλιδο, πού σκοπὸ ἔχει νὰ φέρῃ τὰ ὀρθόδοξα μηνύματα στὴ μαθητικὴ νεολαία της ἀκριτικῆς Μητροπόλεως με ἐπαγωγὸ τρόπο. Τὸ ἔντυπο φροντίζει ὁ ἴδιος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος.

Ίερά Μητρόπολις Ἀργολίδος

Κατὰ τὴν 18ην καὶ 19ην Σεπτεμβρίου ἐ.ε. ἔλαβον χώραν αἱ ἐργασίαι τοῦ 16ου ἐτησίου Ἱερατικοῦ Συνεδρίου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀργολίδος.

Τὴν ἐναρξιν τοῦ ἐν λόγῳ Συνεδρίου ἐκήρυξεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομος ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ Ἱερῇ Ναῶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νεαπλίου (ἐν τῇ ὁποίῳ προηγουμένως ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία) τὴν πρωτὴν της 18ης Σεπτεμβρίου, ἡμέραν Πέμπτην. Με ἀφορμὴν τὸς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τίτον (Κεφ. Β' 11-15) προσεφώνησε δι' ἐμπνευσμένης συντόμου ὁμιλίας τὸς Αἰδ. Συνέδρους, τονίσας τὸ πῶσον μεγάλην σημασίαν ἔχει διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Κληρικοῦ σήμερον τὸ «σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζῆν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Κωστόπουλος, π.θ., εἰσηγήθη τὸ θέμα: «Νέα Θρησκευτικὰ Ρεζύματα». Ὁ Εἰσηγητὴς παρουσίασε συνοπτικῶς τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ τὰ ἐν Ἑλλάδι ἐμφανισθέντα νέα θρησκευτικῶν χαρακτῆρος κινήματα, ἐπεσήμανε τὸς λόγους της ἐμφανισεῶς των καὶ ἐτόνισε τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον περικλείουν διὰ τὴν σύγχρονον νεότητα. Ἠκολούθησε συζήτησις κατὰ τὴν ὁποίαν ἠκούσθησαν ἐποικοδομητικαὶ γνώμαι καὶ προτάσεις.

Τὴν Παρασκευὴν 19ην Σεπτεμβρίου, αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου συνεχίσθησαν ἐν τῇ Ί. Ναῶ Ἁγίας Φωτεινῆς της Χ.Ε.Ν. Ἀργους.

Κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου πρῶτος Εἰσηγητὴς ἦτο ὁ Πανος. Ἀρχιμ. π. Τιμόθεος Τζιαβάρας, Ἱεροκήρυξ της Ί. Μητροπόλεως Ἀργολίδος, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον». Ὁ Πανος. Εἰσηγητὴς ἀφοῦ ἐτόνισε τὸ αἰώνιον κύρος τοῦ Θ. Λόγου, ἀνεφέρθη εἰς τὰ προβλήματα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ ἐξέθεσε τὸ πῶς οἱ διακονοῦντες εἰς τὸ κήρυγμα κληρικοί, δύνανται νὰ μεταφέρουν τὸ Εὐαγγελικὸν μῆνυμα εἰς τὸν ἀλλοτριωμένον

ἄνθρωπον, βοηθοῦντες αὐτὸν εἰς τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων του.

Δεύτερος Εἰσηγητὴς ἦτο ὁ Αἰδ. Πρωτοπρ. π. Εὐάγγελος Στασινόπουλος, με θέμα: «Ἡ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον». Με γενικά παραδείγματα ἀπὸ δραστηριότητος κληρικῶν ὁ Αἰδ. Εἰσηγητὴς ἀνέπτυξε τὸν τρόπον, με τὸν ὅποιον ἡ Ἐκκλησία μέσῳ τῶν κληρικῶν Τῆς δύναται νὰ προσφέρει εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον τὴν σωτηρίαν.

Καὶ τὰς δύο αὐτὰς Εἰσηγήσεις ἠκολούθησαν σχετικαὶ ἐπιφωνήσεις καὶ ἐνδιαφέρουσαι συζητήσεις.

Τὸ Συνέδριον ἐκλείσεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομος με πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πρὸς τοὺς Αἰδ. Συνέδρους, οἱ ὅποιοι καὶ ἀνεχώρησαν με πολὺτιμα νέα ἐφόδια, διὰ τὴν αποτελεσματικωτέραν ἐπιτέλεσιν τῆς διακονίας των.

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.

Μιά πολὺ ἐνδιαφέρουσα σύσκεψι πραγματοποιήθηκε τὴν Τετάρτη 1ῃ Ὀκτωβρίου ἐστὴν Ἱ. Μονῇ Ἁγίας Λαύρας Καλαβρύτων, ὕστερα ἀπὸ πρόσκλησι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβροσίου.

Ἡ σύσκεψι συγλήθη μετὰ τὴν θρασύτατη ἐνοπλη ληστεία ἐστὴν Ἱ. Μονῇ Μακελλαριάς καὶ προσκλήθησαν σ' αὐτὴν ἐκπρόσωποι ἄλλων τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν Μονῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, γιὰ νὰ συζητήσουν τὰ θέματα ἀσφαλείας τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἱερῶν κειμηλίων τους.

Σὲ φήφισμα τὸ ὁποῖο ἐξέδωσαν μετὰ τὸ πέρας τῆς συσκέψεως οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἱ. Μονῶν, διαπιστώνεται, ὅτι ὑφίσταται πολὺ μεγάλος κίνδυνος τόσο γιὰ τοὺς Μοναχοὺς ὅσο καὶ γιὰ τὰ φυλασσόμενα ἱερὰ κειμήλια ἀπὸ ἀδίστακτους κακοποιούς καὶ ἀρχαιοκαπήλους καὶ ἐκφράζεται αἰσθημα ἐντονῆς ἀνησυχίας. Με τὸ φήφισμα αὐτὸ ἀπευθύνονται πρὸς κάθε ἀρμόδιο ὑπηρεσιακὸ παράγοντα, προτείνοντας τὰ ἐξῆς ἀναγκαῖα μέτρα:

- Νὰ περισυλλεγοῦν τὰ ἱερὰ κειμήλια, περιουσία ὄχι μόνον τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους βλοκλήρου, τὰ ὅποια φυλάσσονται σὲ μικρὰ καὶ ἐρημικὰ Μοναστήρια ἢ σὲ ἐξωκκλησία καὶ ἐνοριακοὺς Ναοὺς μικρῶν χωριῶν καὶ νὰ διασφαλισθοῦν σὲ Ἐκκλησιαστικὸ Μουσεῖο.

- Νὰ ἀνασυσταθοῦν Σταθμοὶ Χωροφυλακῆς στὰ τρία μεγὰ Μοναστήρια τῆς περιοχῆς, δηλ. στὸ Μέγα Σπήλαιον, τὴν Ἁγία Λαύρα καὶ τὴ Μονὴ Ταξιαρχῶν - Αἰγιαλείας. Ἐπίσης νὰ δημιουργηθοῦν προϋποθέσεις, ὥστε σὲ μέρες καὶ ὥρες μεγάλης προσελεύσεως ἐπισκεπτῶν, νὰ ὑπάρχουν ἄνδρες τῆς ὑπηρεσίας ἀσφαλείας γιὰ νὰ παρακολουθοῦν καὶ ἐντοπίζουσι ὑπόπτους.

- Νὰ ἀσφαλισθοῦν οἱ Ἱ. Μονὲς με συστήματα συναγερμοῦ καὶ νὰ ἀποκτήσουν ἐγκαταστάσεις ραδιοεπικοινωνίας (ραδιοτηλέφωνο).

Ἐπίσης ἀποφασίσθηκα κάθε Ἡγουμενοσυμβούλιον νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἐσωτερικὰ μέτρα ἀσφαλείας τῆς Μονῆς καὶ καθορίσθησαν ὥρες εἰσόδου τῶν ἐπισκεπτῶν εἰς Ἱ. Μονές.

Τέλος οἱ ἐκπρόσωποι προειδοποίησαν ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν ληφθοῦν τὰ ταχύτερον τὰ προτεινόμενα μέτρα ἀσφαλείας τῶν Μοναχῶν καὶ τῶν κειμηλίων, θὰ βρεθοῦν ἐστὴν ἀνάγκη νὰ κλείσῃ τὴν πόλιν τῶν Ἱ. Μονῶν γιὰ τοὺς ἐπισκέπτες, μὴ ἔχοντας ἄλλο μέσο προστασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590)1977 καὶ τοῦ Κανονισμοῦ 2)1969 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκηρύσσομεν τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἁγίου Δημητρίου Νεοχωρίου Ἀρτης καὶ προσκαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ καταλάβουν αὐτὴν καὶ ἔχοντας τὰ ἀνάλογα προσόντα νὰ ὑποβάλουν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τὰ κατὰ Νόμον δικαιολογητικά των.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 20ῇ Σεπτεμβρίου 1980

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει: 1. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1398)73 Ν.Δ. «περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων». 2. Τὸν Ν. 673)1977 «περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὀργανικῶν τινῶν θέσεων Διακόνων» καὶ 3. Τὸν ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμὸν «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν Διακονικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς ἐνορίας Μετσόδου Ἰωαννίνων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 29ῇ Σεπτεμβρίου 1980

† Ὁ Ἰωαννίνων ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου Χρυσῶν - Εὐρυτανίας τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, ἵνα προδῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν υποψηφίων τῆς ἐν λόγῳ κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενησίῳ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου 1980

† Ὁ Καρπενησιῶ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2)1969 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ προδῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Ἐφημερίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων καὶ τῶν Κανονισμῶν ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης προκηρύξεως, ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσι τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληξιν τῶν κἀτάθετων Ἐφημε-

ριακῶν θέσεων: 1) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἀνθοχωρίου, 2) Ἀγ. Νικολάου Βεργαδεῖων, 3) Κοιμ. Θεοτόκου Ἰέρακος, 4) Ἀγ. Κων/νου καὶ Ἑλένης Καραβά, 5) Ἀγ. Γεωργίου Κουπίων, 6) Κοιμ. Θεοτόκου Κρεμαστῆς, 7) Πρωφ. Ἠλιού Λαμποκάμπου, 8) Ἀγ. Ἀναργύρων Μακρυνάρας, 9) Ἀγ. Γεωργίου Πολοβίτσας, 10) Ἀγ. Νικολάου Σουσιάνων, 11) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, Ταξιαρχῶν, καὶ 12) Τριῶν Ἱεραρχῶν Χάρακος.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 3ῃ Ὀκτωβρίου 1980

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν κάτωθι: Ἱερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων τῶν ἐν λόγῳ κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: α) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Κερυνείας, β) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καθολικῶν.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1980

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τακτικῆς Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Πνεύματος τῆς ἐνορίας Πρίνου Μυλοποτάμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῇ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1980

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου ΤΥΤΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου διὰ τῆς ἀποστολῆς παντὸς εἶδους συγγράμματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἀντικείμενον μελέτης πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Διεύθυνσις: Διορθόδοξον Κέντρον Ἐκκλησίας Ἑλλάδος

Ἰασίου 1 Ἀθήναι (τ. τ. 140).

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

+ Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης ΒΑΡΝΑΒΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

A) Ἑσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

B) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 15 ἑτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»

δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Ἐγκύκλιος διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Σεβ. Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου, Χρονικὸν τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Πάτρας.

Σεβ. Μητροπ. Σηλυβρίας Αἰμιλιανοῦ, Ὁ Ἑθνομάρτυς Αἰμιλιανὸς καὶ ἡμεῖς.

Τὸ ἐπίσημον γεῦμα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Ἀρχιμ. Συμεὼν Κούτσα, «Ὁ ἐπικοινωνιακὸς ἄνθρωπος» (Τηλεόραση - Ραδιόφωνο - Τύπος).

Ἀρχιμ. Παύλου Ἀθανάτου, Ὁ ἅγιος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος πρότυπον μαρτυρίας πίστεως ὀρθοδόξου.

Ἐμμανουὴλ Χατζηγεμμανουήλ, Σκοποί, ἐπιδιώξεις καὶ ἐπιτεύγματα τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασίου 1 — Τηλ. 710.734

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.